

შპს „მაგთიკომი“

2023 წლის
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს "KPMG Georgia"

მე-5 სართული, GMT პლაზა

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი N4 (ნაკვეთი 66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

IN 404437695

ტელეფონი +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „მაგთიკომის“ მესაკუთრეებს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „მაგთიკომის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართული შენიშვნებისგან, მათ შორის ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბაზისზე მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობა ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ საქართველოში ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისათვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

მას შემდეგ, რაც ჩვენ გავეცნობით მმართველობით ანგარიშს, ჩვენ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით ვასკვნით, სხვა ინფორმაცია:

- შეესაბამება თუ არა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებულებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ექვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ მოსაზრების გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და ჩატარებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნინო ჩიხლაძე

შპს "KPMG Georgia"

თბილისი, საქართველო

10 აპრილი 2024 წელი

რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ექვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ მოსაზრების გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და ჩატარებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნინო ჩიხლაძე

შპს "KPMG Georgia"

თბილისი, საქართველო

10 აპრილი 2024 წელი

შპს „მაგთიკომი“
 2023 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება და სხვა სრული
 შემოსავლის ანგარიშგება

		31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
	შენიშვნა	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	11	190,511	178,192
არამატერიალური აქტივები და გუდვილი	12	80,673	83,166
აქტივები გამოყენების უფლებით	17	9,327	10,175
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები		4,962	5,913
IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში გადახდილი ავანსები		2,657	2,897
სულ გრძელვადიანი აქტივები		288,130	280,343
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		1,409	1,552
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	7,541	7,112
მოკლევადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები		1,614	2,725
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	14	117,046	78,618
სულ მოკლევადიანი აქტივები		127,610	90,007
სულ აქტივები		415,740	370,350
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
განთავსებული კაპიტალი	15	5,000	5,000
დამატებით გადახდილი კაპიტალი		2,503	2,503
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციის რეზერვი		(108,917)	(110,052)
გაუნაწილებელი მოგება		455,918	429,879
სულ კაპიტალი		354,504	327,330
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება	17	9,600	10,547
IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსები	5	4,403	4,852
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		14,003	15,399
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება	17	1,762	1,467
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	30,560	12,022
IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსები	5	534	572
კლიენტთა დეპოზიტები და გადავადებული შემოსავალი	5	14,377	13,560
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		47,233	27,621
სულ ვალდებულებები		61,236	43,020
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		415,740	370,350

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-51 გვერდებზე.

შპს „მაგთიკომი“

2023 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

		2023	2022
	შენიშვნა	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
შემოსავალი	5	266,164	216,250
გაყიდვების თვითღირებულება	6	(98,638)	(85,562)
საერთო მოგება		167,526	130,688
გაუფასურების ზარალის აღდგენა ძირითად საშუალებებზე	11	296	186
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული ზარალი		(705)	(812)
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	19	(228)	(50)
გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(12,030)	(10,264)
სხვა შემოსავალი, წმინდა		88	437
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		154,947	120,185
ფინანსური შემოსავალი		14,394	7,929
ფინანსური ხარჯები	9	(12,003)	(12,477)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი)		2,391	(4,548)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		157,338	115,637
მოგების გადასახადის ხარჯი	10	(19,721)	(10,201)
წლის მოგება		137,617	105,436
სხვა სრული შემოსავალი			
<i>ერთეულები, რომლებიც არასოდეს იქნება რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში</i>			
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობები		1,135	37,923
სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		1,135	37,923
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		138,752	143,359

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2024 წლის 10 აპრილს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერენ:

ნათია კახიძე
გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილე

დავით დონაძე
ფინანსური დირექტორი

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-51 გვერდებზე.

		2023	2022
	შენიშვნა	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
შემოსავალი	5	266,164	216,250
გაყიდვების თვითღირებულება	6	(98,638)	(85,562)
საერთო მოგება		167,526	130,688
გაუფასურების ზარალის აღდგენა ძირითად საშუალებებზე	11	296	186
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული ზარალი		(705)	(812)
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	19	(228)	(50)
გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(12,030)	(10,264)
სხვა შემოსავალი, წმინდა		88	437
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		154,947	120,185
ფინანსური შემოსავალი		14,394	7,929
ფინანსური ხარჯები	9	(12,003)	(12,477)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი)		2,391	(4,548)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		157,338	115,637
მოგების გადასახადის ხარჯი	10	(19,721)	(10,201)
წლის მოგება		137,617	105,436
სხვა სრული შემოსავალი			
ერთეულები, რომლებიც არასოდეს იქნება რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში			
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობები		1,135	37,923
სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		1,135	37,923
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		138,752	143,359

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2024 წლის 10 აპრილს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერენ:

ნათია კახიძე

გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილე

დავით დონაძე

ფინანსური დირექტორი

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-51 გვერდებზე.

შპს „მაგთიკომი“
 2023 წლის კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

'000 აშშ დოლარი	განთავსებული კაპიტალი	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციის რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	5,000	2,503	(147,975)	393,917	253,445
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში					
წლის მოგება	-	-	-	105,436	105,436
სხვა სრული შემოსავალი					
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობები	-	-	37,923	-	37,923
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	37,923	105,436	143,359
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან					
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	(69,474)	(69,474)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	5,000	2,503	(110,052)	429,879	327,330
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	5,000	2,503	(110,052)	429,879	327,330
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში					
წლის მოგება	-	-	-	137,617	137,617
სხვა სრული შემოსავალი					
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობები	-	-	1,135	-	1,135
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	1,135	137,617	138,752
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან					
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	(111,578)	(111,578)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	5,000	2,503	(108,917)	455,918	354,504

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10- 51 გვერდებზე.

		2023	2022
	შენიშვნა	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		157,338	115,637
<i>კორექტირებები:</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია		46,795	41,703
ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ზარალის აღდგენა		(296)	(186)
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული ზარალი		705	812
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	19(b)	228	50
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი)	9	(2,391)	4,548
სხვა არაფულადი ერთეულები		542	537
		202,921	163,101
<i>ცვლილებები:</i>			
მარაგებში		165	(333)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(634)	(1,146)
მოკლევადიანი აქტივებისთვის გადახდილ ავანსებში		280	(574)
IRU ხელშეკრულებებისთვის გადახდილ ავანსებში და IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებულ ავანსებში		(925)	(859)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		1,990	1,837
მომხმარებელთა დეპოზიტებსა და გადავადებულ შემოსავლებში		766	1,912
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის და პროცენტის გადახდამდე		204,563	163,938
გადახდილი მოგების გადასახადი	10	(11,596)	(11,077)
გადახდილი პროცენტი	17	(1,245)	(1,246)
ოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		191,722	151,615
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(41,250)	(38,724)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობები		-	7
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(3,097)	(95)
მიღებული პროცენტი		5,861	1,052
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(38,486)	(37,760)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან			
ააიჯარო ვალდებულების დაფარვა	17	(1,615)	(2,922)
გადახდილი დივიდენდები	15(c)	(111,578)	(69,474)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(113,193)	(72,396)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		40,043	41,459
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		78,618	36,385
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაცია		(319)	6,177
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(1,296)	(5,403)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	14	117,046	78,618

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და განთავსებულია 10-51 გვერდებზე.

1. ზოგადი ინფორმაცია

(a) საქართველოს ბიზნეს გარემო

ჯგუფის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს ექვემდებარებიან და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, ხელს უწყობს გამოწვევებს, რომელიც საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციების წინაშეა.

2022 წლის თებერვალში, რუსეთის ფედერაციასა და უკრაინას შორის შეიარაღებული კონფლიქტის გამო, რიგმა ქვეყნებმა დააწესეს სანქციები რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ. კონფლიქტი გავლენას ახდენს არა მხოლოდ ორი ქვეყნის ეკონომიკურ საქმიანობაზე, არამედ გლობალურ ეკონომიკაზეც. სანქციების შედეგად, მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში გაიზარდა ფასები საყოფაცხოვრებო საქონელსა და სურსათზე, დაირღვა არსებული კავშირები რესურსების მიწოდებას შორის, ინფლაცია ასევე მოქმედებს ფასებზე და ანალიტიკოსები ასევე პროგნოზირებენ ეკონომიკურ გავლენას გლობალურ ინდუსტრიაზე.

ზემოთ აღნიშნულმა მოვლენებმა საქართველოს ეკონომიკაზეც იქონია გავლენა და იწვევს მომავალ გაურკვევლობებს ეკონომიკაში; მეორე მხრივ, 2023 წელს საქართველოს ეკონომიკის 7%-მდე ზრდა დაფიქსირდა, რაც გამოწვეულია ექსპორტისა და ტურიზმიდან მიღებული უფრო მაღალი შემოსავლებითა და კერძო მოხმარებით. 2024 წელს ასევე ერთნიშნა ეკონომიკური ზრდა არის მოსალოდნელი.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(b) ორგანიზაცია და ოპერაციები

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შპს „მაგთიკომის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებას, როგორც წარმოდგენილია შენიშვნაში 20 (ერთად მოხსენიებული როგორც „ჯგუფი“, ხოლო ცალ-ცალკე „ჯგუფის საწარმოები“).

კომპანია წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას „მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის“ შესაბამისად და მისი რეგისტრაციის ნომერია: 5/4-385.

შპს „მაგთიკომი“ დაფუძნდა 1996 წლის 12 თებერვალს და კომერციული საქმიანობა 1997 წლის 22 სექტემბერს დაიწყო. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0186, პოლიტკოვსკაიას ქ. №7

შპს „მაგთიკომის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს მობილური უკაბელო, ფიქსირებული უკაბელო („მაგთიფიქსი“) და ფიქსირებული საკაბელო სატელეფონო ქსელებისა და სატელიტური DTH (direct-to-home - პირდაპირ სახლში) ტელევიზიის („მაგთისატი“) ოპერირება საქართველოში. 2016 წლის 1 აგვისტოს, კომპანიამ შეიძინა საცალო ინტერნეტ ბიზნესი შპს „კავკასუს ონლაინი“-საგან და მას შემდეგ კორპორატიულ და ინდივიდუალურ კლიენტებს ასევე სთავაზობს ინტერნეტისა და ინტერნეტ-ტელევიზიის (IPTV) მომსახურებას საქართველოში.

2016 წლის 21 ნოემბერს, შპს „მაგთიკომმა“ შეიძინა შპს „დელტა კომის“ 100%-იანი საკუთრების წილი. შპს „დელტა კომის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ISP ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, მისი ინფრასტრუქტურიდან კონკრეტულ გაუნათებელ ოპტიკურ-ბოჭკოვან კაბელებზე წვდომის უზრუნველყოფა და ინტერნეტ მომსახურების გაწევა საქართველოს გარკვეულ რეგიონებში.

2022 წლის ივლისიდან, შპს "მაგთიკომმა" გაიხმო "მაგთიფიქსის" ლიცენზია და შეწყვიტა "მაგთიფიქსის" ბრენდის სახელით მომსახურების გაწევა (იხილეთ ასევე შენიშვნა 12).

2023 წლის იანვრიდან, შპს "მაგთიკომმა" შეწყვიტა "მაგთისატის" ბრენდის სახელით მომსახურების გაწევა (იხ. ასევე შენიშვნა 11).

ჯგუფის მესაკუთრეები არიან "International Telcell Cellular LLC" ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია („International TC LLC“), რომელიც ფლობს ჯგუფის 51%-ს და "Telcell Wireless LLC", ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია („Telcell Wireless“), რომელიც ჯგუფში 49%-იან საკუთრების წილს ფლობს. ჯგუფის საბოლოო მშობელი კომპანიაა "International TC LLC", ხოლო ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეს წარმოადგენს ფიზიკური პირი - დოქტორი გიორგი ჯოხთაბერიძე. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 23-ე შენიშვნაში.

2. აღრიცხვის საფუძველი

შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს აღრიცხვის სტანდარტები“) სრულ შესაბამისობაში.

3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნულ ვალუტას ლარი წარმოადგენს, რომელიც კომპანიის და მისი შვილობილი კომპანიის სამუშაო ვალუტაა.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია აშშ დოლარში, რადგან ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ ვალუტაში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა უფრო მნიშვნელოვანია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისათვის. აქტივები და ვალდებულებები, კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის თითოეულ ანგარიშგებაში, კონვერტირდება ლარიდან აშშ დოლარში, ფინანსური მდგომარეობის თარიღისათვის მოქმედი ვალუტის გაცვლითი კურსით. განთავსებული კაპიტალი და დამატებით გადახდილი კაპიტალი ლარიდან აშშ დოლარში ისტორიული გაცვლითი კურსის გამოყენებით კონვერტირდება. შემოსავალი და ხარჯი თითოეული კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისთვის ლარიდან აშშ დოლარში საშუალო გაცვლითი კურსების გამოყენებით კონვერტირდება. ფულადი ნაკადები თითოეული კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისთვის ლარიდან აშშ დოლარში საშუალო გაცვლითი კურსების გამოყენებით კონვერტირდება.

შედეგად მიღებული კონვერტაციის სხვაობა აღრიცხულია სხვა სრულ შემოსავალში და უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვში არის წარმოდგენილი. კონვერტაციის მიზნებისთვის გამოყენებულ იქნა შემდეგი გაცვლითი კურსები:

- 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის - 1 აშშ დოლარი - 2.6894 ლარი
- 2023 წლის საშუალო გაცვლითი კურსი - 1 აშშ დოლარი - 2.6279 ლარი
- 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის - 1 აშშ დოლარი - 2.7020 ლარი
- 2022 წლის საშუალო გაცვლითი კურსი - 1 აშშ დოლარი - 2.9156 ლარი

საქართველოს გარეთ ლარი არ არის ხშირად კონვერტირებადი ვალუტა, შესაბამისად ლარის აშშ დოლარში კონვერტირება არ უნდა იქნას აღქმული, როგორც განცხადება იმის შესახებ, რომ ლარში დენომინირებული თანხა იყო, შესაძლოა იყოს ან მომავალში იქნება კონვერტირებული აშშ დოლარში წარმოდგენილი გაცვლითი კურსით, ან ნებისმიერი სხვა გაცვლითი კურსით.

აშშ დოლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს აღრიცხვის სტანდარტების შესაბამისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობებზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ასევე ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების და შეფასებების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შენიშვნაში 25 (i) – ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

ჯგუფის რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და განმარტება მოითხოვს ფინანსური და არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა განმარტებისა და შეფასების მიზნებისათვის. სამართლიანი ღირებულება, შეფასების ტექნიკაში გამოყენებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, იყოფა სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგ დონეებად:

- დონე 1: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი) იდენტური აქტივებისა ან ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია 1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები).

თუ აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების კატეგორიებად დაყოფა შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის სხვადასხვა დონის ფარგლებში, მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შეფასება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეს მიეკუთვნება, რომელსაც მიეკუთვნება ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემები, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნაში:

- შენიშვნა 19 (a) - ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება.

5. შემოსავალი

	2023	2022
	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან		
შემოსავალი სატელეფონო მომსახურებებიდან	146,450	117,774
შემოსავალი ინტერნეტის და ინტერნეტ ტელევიზიის (IPTV) მიწოდებიდან	97,494	78,622
შემოსავალი ურთიერთჩართვიდან	9,634	8,582
შემოსავალი როუმინგიდან	2,520	1,528
შემოსავალი ერთჯერადი მომსახურებებიდან	1,037	861
შემოსავალი უკაბელო ინტერნეტის მიწოდებიდან	119	124
IT მოწყობილობების გაყიდვა	14	49
შემოსავალი სატელეკომუნიკაციო ტელევიზიიდან*	-	1,707
სხვა შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	6,820	5,131
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	264,088	214,378
სხვა შემოსავალი		
შემოსავალი არხების იჯარიდან	2,076	1,872
სულ შემოსავალი	266,164	216,250

*2023 წლის იანვრიდან, შპს "მაგთიკომმა" შეწყვიტა "მაგთისატის" ბრენდის სახელით მომსახურების გაწევა (იხ. ასევე შენიშვნა 11).

(a) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის ჩაშლა

	2023	2022
	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები		
ადგილობრივი	259,374	210,652
უცხოური	4,714	3,726
სულ	264,088	214,378
შემოსავლის აღიარების ვადები		
გარკვეული დროის განმავლობაში	264,074	214,329
დროის გარკვეულ მომენტში	14	49
სულ	264,088	214,378

(b) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე.

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2022 '000 აშშ დოლარი
მოთხოვნები, რომლებიც შედის "სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში"	13	7,541	7,112
IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსები		4,937	5,424
კლიენტთა დეპოზიტები და გადავადებული შემოსავალი		14,377	13,560

ბიზნესის ხასიათიდან გამომდინარე, არ არსებობს სახელშეკრულებო აქტივები მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებზე.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები მოიცავს IRU (ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით) ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებულ ავანსებს, მომხმარებელთა დეპოზიტებსა და გადავადებულ შემოსავალს.

IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსები უკავშირდება ჯგუფის ინფრასტრუქტურის კონკრეტულ გაუნათებელ ოპტიკურ-ბოჭკოვან კაბელებზე წვდომის უზრუნველყოფისათვის მომხმარებლებისგან წინსწრებით მიღებულ თანხებს. კონკრეტული გრძელვადიანი IRU ხელშეკრულებებისთვის, ქსელის ტექნიკური მხარდაჭერის ვალდებულება და დაკავშირებული ანაზღაურების რისკი რჩება ჯგუფთან ხელშეკრულების არსებობის განმავლობაში. ფასს 15-ის ფარგლებში, აღნიშნული IRU ხელშეკრულებებისთვის ჯგუფი აკორექტირებს ნებისმიერი კონტრაქტებისგან მიღებულ წინასწარ გადახდებს, მნიშვნელოვან დაფინანსების კომპონენტზე. ფასს 15-ის ფარგლებში, ხელშეკრულებებისთვის მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტით, დაპირებული ანაზღაურების ოდენობა კორექტირდება, რათა აისახოს ფულის დროითი ღირებულება. მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გავლენა ფასდება 10%-დან 17%-მდე დიაპაზონში საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, IRU ხელშეკრულების და ავანსების მიღების დაწყების თარიღის მიხედვით.

მომხმარებლების დეპოზიტები და გადავადებული შემოსავალი უკავშირდება აბონენტებისგან ავანსად მიღებულ თანხებს, რომლისთვისაც შემოსავალი აღიარდება მომსახურების გაწევის მანძილზე.

1,140 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით თანხა (2022: 1,028 ათასი აშშ დოლარი), პერიოდის დასაწყისში აღიარებული როგორც IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსი, 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის აღიარდა როგორც შემოსავალი.

5,046 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით შემოსავალი (2022: 5,239 ათასი ლარი) აღიარებულ იქნება საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ 5 წლის განმავლობაში და 2,835 ათასი აშშ დოლარი (2022: 3,715 ათასი აშშ დოლარი) ხუთი წლის შემდეგ, IRU ხელშეკრულებების ვადის ბოლომდე.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არ არის მოწოდებული ინფორმაცია დარჩენილი შესასრულებელი ვალდებულებების შესახებ, რომელთა თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადა არ აღემატება ერთ წელს, როგორც ნებადართულია ფასს 15-ს მიხედვით.

ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებული ისეთი დამატებითი დანახარჯები, როგორიცაა გაყიდვების აგენტის ბონუსები, არა-არსებითია.

(c) შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

შემოსავალი ფასდება კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში მითითებული ანაზღაურების მიხედვით. ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს, მომხმარებლებისთვის საქონელსა და მომსახურებაზე კონტროლის გადაცემის მომენტში.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით, შესასრულებელი ვალდებულებების შესრულების ხასიათის და ვადების შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლის აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით:

მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხასიათი და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის ფარგლებში
ურთიერთჩართვის მომსახურებაზე წვდომის საფასური	ქსელთან დაშვებით მიღებული ურთიერთჩართვის შემოსავლები, რომლებიც, სხვა სატელეკომუნიკაციო ოპერატორების მიერ ჯგუფის ქსელში დასრულებული ტრაფიკიდან მიიღება და რეგულირდება ხელშეკრულებებით, რომლებიც ასევე არეგულირებს ჯგუფის მიერ სხვა ოპერატორების ქსელით სარგებლობას. ურთიერთჩართვის მომსახურების დარიცხვა და გადახდა ხდება ყოველთვიურად. ურთიერთჩართვის შემოსავალი და ხარჯები წარმოდგენილია ბრუტო საფუძველზე.	ურთიერთჩართვის მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება დროთა განმავლობაში, მომსახურების გაწევასთან ერთად.
ხმოვანი ზარის განხორციელება, როუმინგი, მოკლე ტექსტური შეტყობინების გაგზავნა, და ქსელში ჩართვის საკომისიო	შესასრულებელი ვალდებულება სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად, მოხმარებული წუთებისა და დამუშავებული შეტყობინებების საფუძველზე. მომსახურება უმეტესად წინასწარ არის გადახდილი.	შემოსავალი კლიენტების მიერ ხმოვანი ზარის განხორციელებიდან, როუმინგიდან, მოკლე ტექსტური შეტყობინებების გაგზავნიდან და ქსელში ჩართვის საკომისიოდან აღიარდება შემოსავლის სახით გარკვეული დროის განმავლობაში, მომსახურების გაწევასთან ერთად, გამოყენებული წუთების, დამუშავებული შეტყობინებების და ხელშეკრულებით განსაზღვრული საფასურის მიხედვით. ყოველი თვის ბოლოს აბონენტთათვის დაურიცხავი, მაგრამ უკვე გაწეული მომსახურება აღიარდება შემოსავლად, ხოლო დარიცხული მაგრამ გაუწეველი მომსახურების შემოსავალი დროში გადავადდება. შერეული პაკეტებისთვის, ჯგუფი აღიარებს თითოეულ მომსახურებას ცალ-ცალკე, თუ ისინი განსხვავდებიან ერთმანეთისგან, ანუ თუ კონკრეტული მომსახურება პაკეტში შემავალი სხვა ერთეულებისგან განცალკევებით იდენტიფიცირებადია და თუ მომხმარებელს მისგან სარგებლის მიღება შეუძლია. ანაზღაურების თანხა ნაწილდება პაკეტში შემავალ სხვადასხვა მომსახურებებზე მათი განცალკევებული გასაყიდი ფასების მიხედვით.

მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხასიათი და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის ფარგლებში
		შერეული პაკეტებისთვის, სადაც არ არის შესაძლებელი გამოუყენებელი მეგაბაიტების, მეტყობინებების და წუთების მომავალ პერიოდებზე გადატანა, შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში, ხოლო ვალდებულებების შესრულების ხარისხის შეფასება ხდება გასული დროის მიხედვით, პაკეტის აქტივაციიდან მისი ვადის გასვლის თარიღამდე.
ინტერნეტი, სატელევიზიო, ინტერნეტ ტელევიზია და ინფორმაციის მიწოდება (IPTV)	შესასრულებელი ვალდებულება სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად. მომსახურება უმეტესად წინასწარ არის გადახდილი.	ინტერნეტ მომსახურებიდან, სატელევიზიო ტელევიზიის და IPTV მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი ძირითადად შედგება მომსახურების გამოყენებისთვის დადგენილი ყოველთვიური ფიქსირებული გადასახადებისგან და აღიარებულია დროის განმავლობაში, მომსახურების გაწევასთან ერთად. ყოველთვიური სააბონენტოს საფასური აღიარდება შემოსავლად იმ პერიოდში, როდესაც მომსახურება გაწეულია აბონენტზე. ამ მომსახურებების დარიცხვა და გადახდა ხდება ყოველთვიურად.
მობილური ინტერნეტი	ჯგუფი იღებს შემოსავალს მობილური ქსელით ინტერნეტის მიწოდების მომსახურებიდან აბონენტებისგან. შესასრულებელი ვალდებულება სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად. მომსახურება უმეტესად წინასწარ არის გადახდილი.	მობილური ქსელით ინტერნეტის მიწოდების მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში, მომსახურების გაწევასთან ერთად. ვალდებულებების შესრულების ხარისხის შეფასება ხდება აბონენტის მიერ ფაქტობრივად გამოყენებული ინტერნეტის მიხედვით.
ინფრასტრუქტურის საიჯარო მომსახურება (IRU)	ჯგუფი იღებს შემოსავალს ჯგუფის საკაბელო ქსელის მოხმარების ფიქსირებული საფასურისგან. შესასრულებელი ვალდებულება სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად. მომსახურება წინასწარ არის გადახდილი.	ჯგუფი აკორექტირებს გარიგების ფასს მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გათვალისწინებით და აღიარებს მასთან დაკავშირებულ საპროცენტო ხარჯს კონსოლიდირებულ მოგებისა ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ჯგუფი შემოსავალს აღიარებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში.

6. გაყიდვების თვითღირებულება

	2023 '000 აშშ დოლარი	2022 '000 აშშ დოლარი
ცვეთა და ამორტიზაცია	46,795	41,703
ხელფასები და გასამრჯელოები	21,610	16,610
საბაზო სადგურებზე ტექნიკური მომსახურების ხარჯი	6,651	5,172
ურთიერთჩართვის ხარჯები	6,441	6,051
ინტერნეტ-ტრაფიკის ხარჯები	4,816	4,286
ინტერნეტ-ტელევიზიის (IPTV) ხარჯები	3,644	3,428
ტექნიკური მხარდაჭერა	2,990	2,849
რეგულირების საფასური	1,887	1,526
როუმინგის ხარჯები	1,006	991
SIM-ბარათების, სატელეფონო, Scratch-ბარათების და სხვა IT მოწყობილობების ხარჯი	585	498
საბაზო სადგურისთვის ფართის საიჯარო ხარჯი	213	314
სატელიტური ტელევიზიის ხარჯი*	-	284
სხვა	2,000	1,850
სულ გაყიდვების თვითღირებულება	98,638	85,562

*2023 წლის იანვრიდან, შპს "მაგთიკომმა" შეწყვიტა "მაგთისატის" ბრენდის სახელით მომსახურების გაწევა (იხ. ასევე შენიშვნა 11).

7. გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2023 '000 აშშ დოლარი	2022 '000 აშშ დოლარი
ხელფასები და გასამრჯელოები	6,784	5,450
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	2,008	1,637
საკონსულტაციო მომსახურება*	758	402
საოფისე ხარჯები	696	884
რეკლამა	436	720
ოფისის ტექნიკური უზრუნველყოფის ხარჯი	224	195
დაზღვევა	146	134
ბანკის საკომისიო	160	127
სხვა	818	715
სულ	12,030	10,264

*საკონსულტაციო მომსახურება მოიცავს კანონმდებლობით დადგენილი აუდიტორული და სხვა პროფესიული მომსახურების გაწევისთვის აუდიტორული კომპანიებისათვის გადახდილ თანხებს დაახლოებით 285 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (2022: 168 ათასი აშშ დოლარი).

8. პერსონალის ხარჯები

	2023 '000 აშშ დოლარი	2022 '000 აშშ დოლარი
ხელფასები და გასამრჯელოები	28,899	22,517

პერსონალის ხარჯები მოიცავს 21,610 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით ხელფასებსა და გასამრჯელოებს საოპერაციო ხარჯების ფარგლებში (2022: 16,610 ათასი აშშ დოლარი), 6,784 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით - გაყიდვების და ადმინისტრაციულ ხარჯებში (2022: 5,450 ათასი აშშ დოლარი) და 505 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით კაპიტალიზებულ ხელფასებს (2022: 457 ათასი აშშ დოლარი).

9. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

	2023 '000 აშშ დოლარი	2022 '000 აშშ დოლარი
აღიარებული მოგებაში ან ზარალში		
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები	8,481	6,877
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ნაშთებზე	5,913	1,052
ფინანსური შემოსავალი	14,394	7,929
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ზარალი	(10,105)	(10,584)
ფასს 16-ის ფარგლებში დარიცხული საპროცენტო ხარჯი (იხ. შენიშვნა 17)	(1,245)	(1,246)
IRU ხელშეკრულებებიდან მიღებულ ავანსებთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი	(653)	(647)
ფინანსური ხარჯები	(12,003)	(12,477)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი)	2,391	(4,548)

10. მოგების გადასახადის ხარჯი

ჯგუფზე ვრცელდება მოგების გადასახადის 15%-იანი განაკვეთი.

	2023 '000 აშშ დოლარი	2022 '000 აშშ დოლარი
მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი	(19,721)	10,201

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი განაწილების თარიღამდე. კანონი ვრცელდება საგადასახადო პერიოდებზე დაწყებული 2017 წლის 1 იანვრიდან.

საქართველოს ახალი საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში. 2023 წლის განმავლობაში, ჯგუფმა მოითხოვა საგადასახადო ანაზღაურება 0 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (2022: 2,070 ათასი აშშ დოლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს, საგადასახადო ანაზღაურების მოთხოვნის შესაძლებლობა ამოწურული აქვს (2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

11. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	სატელეკომუნიკაციო აღჭურვილობა	კომპიუტერები და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	საოფისე აღჭურვილობა	დაუმთავრებელი მშენებლობა და სხვა დაუმონტაჟებული მოწყობილობები	სულ
'000 აშშ დოლარი							
დასაშვები საწყისი ღირებულება							
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	22,844	318,547	14,255	4,435	3,155	19,134	382,370
შესყიდვები	229	3,221	146	7	141	36,512	40,256
გასვლები და ჩამოწერები	-	(6,181)	(6)	(9)	(1)	(1,446)	(7,643)
გადაცემები	144	21,199	1,517	-	375	(23,235)	-
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	3,373	48,081	2,219	649	504	3,737	58,563
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	26,590	384,867	18,131	5,082	4,174	34,702	473,546
 ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	26,590	384,867	18,131	5,082	4,174	34,702	473,546
შესყიდვები	303	4,641	84	10	268	46,548	51,854
გასვლები და ჩამოწერები	(2)	(17,348)*	(1)	(46)	(3)	(1,207)	(18,607)
გადაცემები	169	22,573	2,228	89	126	(25,185)	-
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	115	1,578	32	23	11	(300)	1,459
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	27,175	396,311	20,474	5,158	4,576	54,558	508,252
 ცვეთა							
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	12,411	200,881	10,912	3,431	2,356	478	230,469
ცვეთის დარიცხვა	1,049	31,802	1,574	359	383	-	35,167
გაუფასურების ზარალი/(გაუფასურების ზარალის აღდგენა)	-	34	(22)	-	-	(198)	(186)
გადაცემები	-	1,011	(993)	-	(18)	-	-
გასვლები და ჩამოწერები	-	(6,104)	(6)	(9)	-	-	(6,119)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	1,899	31,524	1,643	529	374	54	36,023
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	15,359	259,148	13,108	4,310	3,095	334	295,354
 ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	15,359	259,148	13,108	4,310	3,095	334	295,354
ცვეთის დარიცხვა	1,186	34,918	2,036	262	531	-	38,933
გაუფასურების აღდგენა	-	(148)	-	-	-	(148)	(296)
გადაცემები	-	(531)	525	-	6	-	-
გასვლები და ჩამოწერები	-	(17,103)*	(1)	(36)	(2)	-	(17,142)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	45	822	3	15	2	5	892
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	16,590	277,106	15,671	4,551	3,632	191	317,741
 საბალანსო ღირებულებები							
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	10,433	117,666	3,343	1,004	799	18,656	151,901
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	11,231	125,719	5,023	772	1,079	34,368	178,192
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	10,585	119,205	4,803	607	944	54,367	190,511

2023 და 2022 წლებში, დაუმთავრებელი მშენებლობისა და სხვა დაუმონტაჟებელი მოწყობილობების ზრდა, მობილური და ფიქსირებული ფართოზოლოვანი ქსელის დაგეგმილი მოდერნიზაციისა და გაფართოების პროექტებთან დაკავშირებული კაპიტალური დანახარჯებით არის გამოწვეული.

* თანხა ძირითადად „მაგთისატის“ ბრენდის სახელით მომსახურების გაწევისთვის გამოყენებული სატელეკომუნიკაციო აღჭურვილობის ჩამოწერასთან არის დაკავშირებული, რაც 2023 წლის იანვრიდან შეწყდა.

(a) გაუფასურების ზარალი

(i) „მაგთისატის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაუფასურება

2017 წლის 31 დეკემბერს, ხელმძღვანელობამ „მაგთისატის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებად ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან დაკავშირებული ჯგუფის ძირითადი საშუალებების შესაძლო გაუფასურების ინდიკატორის იდენტიფიცირება მოახდინა, რადგან ეს კონკრეტული მომსახურება არ ახდენდა იმ ოდენობით ფულადი სახსრების გენერირებას, როგორც თავდაპირველად იყო განსაზღვრული ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასდა მისი გამოყენებითი ღირებულების მიხედვით, რომელიც განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის უწყვეტი მოხმარებიდან წარმოქმნილი მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება 2,730 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღემატებოდა მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც ნულის ტოლია, ხოლო შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 2,730 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღიარებულ იქნა მოგებაში ან ზარალში.

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობას ადრე აღიარებული გაუფასურების დარიცხვების აღდგენის ნიშნები არ გამოუვლენია.

2023 წლის იანვრიდან, შპს "მაგთიკომმა" შეწყვიტა "მაგთისატის" ბრენდის სახელით მომსახურების გაწევა.

* „მაგთისატი“-ს ტექნოლოგია ჯგუფის სატელიტურ DTH (პირდაპირ სახლში) სატელევიზიო მომსახურებას უზრუნველყოფდა.

(ii) „მაგთიფიქსის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაუფასურება

2017 წლის 31 დეკემბერს, ხელმძღვანელობამ გამოავლინა მინიშნება იმისა, რომ „მაგთიფიქსის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებად ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან დაკავშირებული ჯგუფის ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები შესაძლოა გაუფასურებული იყოს ამ კონკრეტული ტექნოლოგიის კლიენტთა ბაზის მნიშვნელოვანი კლების გამო. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება ეფუძნებოდა მის გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის უწყვეტი გამოყენებიდან გამომდინარე მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება განისაზღვრა უფრო მაღალი ოდენობით, ვიდრე მისი ანაზღაურებადი ღირებულება, ხოლო გაუფასურების ზარალი 667 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღიარებულ იქნა მოგებაში ან ზარალში.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობა ვარაუდობდა, რომ „მაგთიფიქსის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება ნულის ტოლი იყო და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 968 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღიარებულ იქნა კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის (ComCom, ყოფილი GNCC) 2019 წლის 13 ივნისით დათარიღებული დადგენილების საფუძველზე, ჯგუფმა 10 წლით გაახანგრძლივა რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზია F10 („მაგთიფიქსის ლიცენზია“) (იხილეთ შენიშვნა 12 (a)). თუმცა, ხელმძღვანელობის პროგნოზების მიხედვით, „მაგთიფიქსის“ ბრენდის ფარგლებში ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის უწყვეტი გამოყენებიდან მიღებულ მომავალ ფულად ნაკადებზე დაფუძნებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება, 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ნულის ტოლად იყო შეფასებული. შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 120 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით, რომელიც ძირითადად უკავშირდება F10 ლიცენზიის გაახანგრძლივებას, აღიარებულ იქნა 2019 წლის განმავლობაში, კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

2022 წლის ივლისიდან, შპს „მაგთიკომმა“ შეწყვიტა „მაგთიფიქსის“ ბრენდის სახელით მომსახურების გაწევა (იხილეთ შენიშვნა 12 (a)).

„მაგთიფიქსის“ ტექნოლოგია უზრუნველყოფს ჯგუფის ფიქსირებულ უკაბელო სატელეფონო ქსელს და ინტერნეტ კომუნიკაციის მოწყობილობების ნაწილს, როგორც არის EVDO/HSPA.

12. არამატერიალური აქტივები და გუდვილი

’000 აშშ დოლარი თვითღირებულება	პროგრამული უზრუნველყოფა		მომზადებელთა სია		სულ
	ლიცენზიები	უზრუნველყოფა	სია	გუდვილი	
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	98,217	9,494	1,115	40,822	149,648
შესყიდვები	8	87	-	-	95
გასვლები	(70)	-	-	-	(70)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	14,375	1,397	164	5,977	21,913
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრს	112,530	10,978	1,279	46,799	171,586
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	112,530	10,978	1,279	46,799	171,586
შესყიდვები	978	2,119	-	-	3,097
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	504	2	6	219	731
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრს	114,012	13,099	1,285	47,018	175,414
ამორტიზაცია					
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	63,690	8,175	614	-	72,479
ამორტიზაციის დარიცხვა	4,564	321	123	-	5,008
გასვლები და ჩამოწერები	(70)	-	-	-	(70)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	9,680	1,224	99	-	11,003
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრს	77,864	9,720	836	-	88,420
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	77,864	9,720	836	-	88,420
ამორტიზაციის დარიცხვა	5,119	783	136	-	6,038
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	254	28	1	-	283
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრს	83,237	10,531	973	-	94,741
საბალანსო ღირებულებები					
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	34,527	1,319	501	40,822	77,169
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრს	34,666	1,258	443	46,799	83,166
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრს	30,755	2,568	312	47,018	80,673

(a) რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზია F10-ის გახანგრძლივება:

ComCom-ის 2019 წლის 13 ივნისით დათარიღებული დადგენილების საფუძველზე ("დადგენილება"), ჯგუფმა გაახანგრძლივა რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზიის F10-ის ვადა („მაგთიფიქსის ლიცენზია“) 10 წლით, ჯამური გადახდის ოდენობით 16,296 ათასი ლარი.

დადგენილების მიხედვით, ჯგუფს შეუძლია მოსთხოვოს ComCom-ს „მაგთიფიქსის“ ლიცენზიის და დარჩენილი გადახდების გაუქმება იმ პირობით, რომ ჯგუფი აღნიშნულ თარიღამდე სამი თვით ადრე შეატყობინებს ComCom-ს და „მაგთიფიქსის“ თითოეულ აბონენტს მომსახურების მოსალოდნელი შეწყვეტის თაობაზე. გარდა ამისა, მომსახურების მიწოდების შეწყვეტამდე ჯგუფმა უნდა აჩვენოს, რომ მან წარმატებით გადაიყვანა (ან გააკეთა ყველა გონივრული მცდელობა აღნიშნულისთვის) „მაგთიფიქსის“ დარჩენილი აბონენტები კომუნიკაციის ალტერნატიულ წყაროებზე (დადგენილებით განსაზღვრულის შესაბამისად).

2021 წლის მარტში, ComCom-მა განაახლა მისი დადგენილება და თავდაპირველად განსაზღვრული საფასური 16,296 ათასი ლარის ოდენობა 161 ათას ლარამდე შეამცირა, რაც 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის მთლიანად იქნა დაფარული.

2021 წლის მარტში, ჯგუფმა ComCom-ს შეატყობინა 2021 წლის ივნისიდან „მაგთიფიქსის“ ლიცენზიის (F10) გაუქმების შესახებ. თუმცა, ComCom-ის მიხედვით, ჯგუფმა ვერ შეძლო დაემტკიცებინა, რომ მან წარმატებით გადაიყვანა (ან გააკეთა ყველა გონივრული მცდელობა აღნიშნულისთვის) „მაგთიფიქსის“ დარჩენილი აბონენტები კომუნიკაციის ალტერნატიულ წყაროებზე და შესაბამისად, ლიცენზიის გაუქმება არ მოხდა.

2022 წლის მარტში, ჯგუფმა ხელახლა მოსთხოვა ComCom-ს "მაგთიფიქსის" ლიცენზიის (F10) შეწყვეტა. იმის გათვალისწინებით, რომ მეორე მოთხოვნის თარიღისთვის ჯგუფმა შეძლო ComCom-ის პირობების დაკმაყოფილება და უზრუნველყო არსებული აბონენტები კომუნიკაციების ალტერნატიული საშუალებებით, ComCom-მა დააკმაყოფილა ჯგუფის მოთხოვნა. ComCom-ის 2022 წლის 28 ივლისით დათარიღებული დადგენილების მიხედვით, "მაგთიფიქსის" ლიცენზია გაუქმებულ იქნა და დადგენილება ბათილად გამოცხადდა.

(b) მოდიფიცირებული რადიო სიხშირის სპექტრის ლიცენზიების შესყიდვა

2015 წლის 1 თებერვალს, ComCom-მა დაასრულა რადიო სიხშირის სპექტრის ლიცენზიების მოდიფიცირებისა და ვადის 15 წლით გახანგრძლივების პროცესი 800/900/1800/2100 მეგაჰერცთან ჰარმონიზებულ დიაპაზონში გამოსაყენებლად. ხსენებულმა მოდიფიცირებამ საშუალება მისცა საქართველოს სამივე მობილურ ოპერატორს დაეწყო მისი აბონენტებისთვის მეოთხე თაობის (4G) ინტერნეტ მომსახურების შეთავაზება. ამ მოდიფიცირების შედეგად, ჯგუფს მოუწია მოდიფიცირების საფასურის გადახდა: 176,223 ათასი ლარის ოდენობით, გამოკლებული ლიცენზიების F2, F4, F15 და F16 საბალანსო ღირებულება, რომელმაც 2015 წლის 1 თებერვლის მდგომარეობით 22,010 ათასი ლარი შეადგინა. ლიცენზიებისთვის გადასახდელ ოდენობასა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა 154,213 ათასი ლარის ოდენობით ჯგუფს უნდა გადაეხადა სახელმწიფო ბიუჯეტში, ComCom-ის მიერ განსაზღვრული გადახდის გრაფიკის შესაბამისად, 2015 წლის 1 თებერვლიდან 2017 წლის 1 თებერვლამდე პერიოდში. ეს ვალდებულება დაფარულ იქნა ხსენებული გრაფიკის შესაბამისად, 2017 წლის განმავლობაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, 75,017 ათასი აშშ დოლარის (154,213 ათასი ლარი) ოდენობით ვალდებულება ComCom-ის მიმართ დისკონტირებულ იქნა ჯგუფის 9%-იანი ზღვრული სასესხო განაკვეთით. 6,325 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით დისკონტირება აღიარებულ იქნა არამატერიალური აქტივების ღირებულების შემცირების სახით, რადგან მოდიფიცირებული ლიცენზიების შემცირების გადასახადი გადავადდა ჩვეულებრივ საკრედიტო ვადებს მიღმა.

(c) რადიო სიხშირის სპექტრის ლიცენზიების საბალანსო ღირებულებები და ვადები

წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს და ყველაზე მნიშვნელოვანი ლიცენზიების მოქმედების დასრულების ვადები არის შემდეგი:

ლიცენზიის N	რადიო-სიხშირის (RF) სპექტრი	ვადის გასვლის თარიღი:	31 დეკემბერი 2023 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2022 '000 აშშ დოლარი
F16	(1740.1-1770/1835.1-1865 MHz)	2030 წლის თებერვალი	11,949	13,848
F15	(901.8-915/946.8-960 MHz)	2030 წლის თებერვალი	9,047	10,485
F99	(801-806/842 -847 MHz)	2031 წლის ივნისი	4,521	5,106
F12	(1920-1935/2110-2125 MHz)	2030 წლის თებერვალი	3,618	4,193
			29,135	33,632

(d) გუდვილის შემცველი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შეფასება გაუფასურებაზე

გაუფასურების შეფასების მიზნით, გუდვილი, რომელიც 2016 წელს შპს „კავკასუს ონლაინისგან“ საცალო ინტერნეტ ბიზნესის და 2016 წელს შპს „დელტა კომის“ 100%-იანი წილის შეძენის შედეგად წარმოიშვა, განაწილდა ჯგუფის მთლიან ოპერაციებზე, გარდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულებისა, რომლებიც „მაგთისატის“ და „მაგთიფიქსის“ ბრენდების ფარგლებში ფუნქციონირებენ (იხილეთ ასევე, შენიშვნა 11). ჯგუფში არ არსებობს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების უფრო დაბალი დონე, რომლისთვისაც ხდება შიდა მართვის მიზნებისთვის გუდვილის მონიტორინგი.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ანაზღაურებადი ღირებულება დაფუძნებული იყო მის გამოყენებით ღირებულებაზე, რომელიც განისაზღვრა ჯგუფის უწყვეტი საქმიანობიდან წარმოქმნილი მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით, დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია ქვეთავში "დისკონტირებული ფულადი ნაკადების პროგნოზებში გამოყენებული ძირითადი დაშვებები"; ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე მეტი ოდენობით განისაზღვრა და შესაბამისად, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის გაუფასურების ზარალები არ ყოფილა აღიარებული.

დისკონტირებული ფულადი ნაკადების პროგნოზებში გამოყენებული ძირითადი დაშვებები

ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები მოიცავს დისკონტირების განაკვეთს, ტერმინალურ ღირებულებას, ზრდის განაკვეთებს და პერიოდის ბოლოსთვის EBITDA-ს მარჟებს. აღნიშნული დაშვებები არის შემდეგი:

(i) დისკონტირების განაკვეთი

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრაში გამოყენებულია ნომინალური დისკონტირების განაკვეთი დაბეგვრამდე 16.03%-ის ოდენობით (2022: 16.03%). დისკონტირების განაკვეთი ასახავს მოთხოვნილ ამონაგების განაკვეთს ლარში დენომინირებული ფულადი ნაკადებისთვის მსგავსი კომპანიების ინვესტირებულ კაპიტალზე.

(ii) ტერმინალური ღირებულების ზრდის განაკვეთი

ფულადი ნაკადები დაგეგმილია წარსული გამოცდილების, ფაქტიური საოპერაციო შედეგების და ხუთწლიანი ბიზნეს გეგმის საფუძველზე. გრძელვადიანი ზრდის 3%-იანი განაკვეთი (2022: 3%) ბიზნეს გეგმით გათვალისწინებული 5-წლიანი პერიოდის შემდგომ პერიოდისთვის, შეფასდა საქართველოს გრძელვადიანი ინფლაციის პროგნოზის მიხედვით. ტერმინალური პერიოდი განისაზღვრა ისეთი ფორმით, რომ ის დაემთხვეს ჯგუფის მიერ გამოყენებული ძირითადი ლიცენზიების მოსალოდნელ ვადის გასვლის თარიღებს.

(iii) ბიუჯეტირებული EBITDA -ს მარჟა

ბიუჯეტირებული EBITDA შეფასდა წარსული გამოცდილების და ფაქტობრივი საოპერაციო შედეგების საფუძველზე, რომელიც იზრდება შეძენილი ბიზნესებიდან მოსალოდნელი სინერგიის შედეგად.

დაშვებებში ცვლილებების მიმართ მგრძნობელობა

გონივრული შესაძლო ცვლილება ზემოთ მოყვანილ დაშვებებში არ არის მოსალოდნელი, რომ გამოიწვევს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ანაზღაურებადი ღირებულების მის საბალანსო ღირებულებაზე დაბლა დაწევას.

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი 2023 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2022 '000 აშშ დოლარი
მოთხოვნები აბონენტების მიმართ	3,614	3,351
მოთხოვნები „Top-up“ მომსახურების პროვიდერების მიმართ	1,575	1,349
მოთხოვნები საერთაშორისო ტრაფიკის მომსახურებიდან	1,250	1,218
მოთხოვნები ურთიერთჩართვის მომსახურებიდან	667	915
სხვა მოთხოვნები	435	279
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7,541	7,112

ურთიერთჩართვის, აბონენტების მიმართ არსებული და სხვა მოთხოვნები წარმოდგენილია გაუფასურების ზარალის გამოკლებით და განმარტებულია 19(b)(ii) შენიშვნაში.

ჯგუფის დამოკიდებულება საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი დამატებით განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

14. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2023 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2022 '000 აშშ დოლარი
საბანკო ნაშთები უცხოურ ვალუტაში	113,160	77,936
საბანკო ნაშთები ადგილობრივ ვალუტაში	3,855	663
ნაღდი ფული სალაროში	31	19
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		
კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში		
და კონსოლიდირებულ ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში	117,046	78,618

ჯგუფის საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე დაქვემდებარება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი დამატებით განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

15. კაპიტალი

(a) განთავსებული კაპიტალი

განთავსებული კაპიტალი წარმოადგენს კაპიტალის ნომინალურ ღირებულებას კომპანიის სადამფუძნებლო დოკუმენტებში. განთავსებული კაპიტალის მესაკუთრეებს უფლება აქვთ მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და ისინი უფლებამოსილი არიან კომპანიის კრებებზე ისარგებლონ მათ საკუთრებაში არსებული წილის შესაბამისი ხმის უფლებით.

2022 წლის 1 იანვრიდან მეწარმეთა შესახებ ახალი კანონი ამოქმედდა. ახალ კანონს შემოაქვს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების კაპიტალის რეგულირება, განთავსებული კაპიტალის განსაზღვრების დადგენით.

(b) დამატებით გადახდილი კაპიტალი

დამატებით გადახდილი კაპიტალი წარმოადგენს სარგებელს, რომელიც კომპანიის მესაკუთრეების უფლებამოსილების ფარგლებში მოქმედი მესაკუთრეების მიერ იქნა შეტანილი.

(c) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებამ უნდა შეინარჩუნოს იმ ოდენობით გასანაწილებელი რეზერვები, რომ მისი მთლიან აქტივები ფარავდეს მთლიან ვალდებულებებს და განთავსებულ კაპიტალს, როგორც ეს აღრიცხულია ფასს სტანდარტების შესაბამისად მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. 2023 წელს, კომპანიამ გამოაცხადა და გადაიხადა 111,578 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით დივიდენდები მის მესაკუთრეებზე (2022: 69,474 ათასი აშშ დოლარი).

16. კაპიტალის მართვა

ჯგუფს არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, თუმცა ჯგუფის მიზანია უზრუნველყოს ძლიერი კაპიტალის ბაზა ჯგუფის საოპერაციო და სტრატეგიული საჭიროებების დაკმაყოფილებისა და ბიზნესის მომავალი განვითარების შენარჩუნების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნული მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვით, ჯგუფის შემოსავლებისა და მოგების მუდმივი მონიტორინგის გზით და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმებით, რომლებიც ძირითადად ჯგუფის საოპერაციო ფულადი ნაკადებით ფინანსდება. ამ ზომების გამოყენებით, ჯგუფი მოგების სტაბილურ ზრდას გეგმავს.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის მიდგომაში წლის განმავლობაში ცვლილებები არ განხორციელებულა.

არც კომპანია და არც მისი შვილობილი კომპანიები არ ექვემდებარებიან გარედან დაწესებულ კაპიტალთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

17. იჯარები

ჯგუფის საიჯარო ხელშეკრულებები დიდწილად უკავშირდება სხვადასხვა ტერიტორიების იჯარებს (მიწის ნაკვეთები, სახურავების ზედაპირი, სივრცე შენობებში და ა.შ.), რაც ჯგუფის სატელეკომუნიკაციო აღჭურვილობის განთავსებას და სატელიტზე ტრანსპონდერების იჯარებს უკავშირდება. ჯგუფი აღიარებს აქტივს გამოყენების უფლებით და შესაბამის საიჯარო ვალდებულებას ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც არის გრძელვადიანი ხელშეკრულებით ან არსით. რადგან საიჯარო ვადის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობა საკუთარ მსჯელობას იყენებს, ფასს 16-ის მიზნებისთვის გამოყენებული საიჯარო ვადები შეიძლება განსხვავდებოდეს მინიმალური სახელშეკრულებო საიჯარო პერიოდებისგან. სხვაობების შეჯამება არის შემდეგი:

მინიმალური საწყისი სახელშეკრულებო საიჯარო პერიოდი	ფასს 16-ის მიზნებისთვის გამოყენებული საიჯარო ვადის შეფასება გადასვლის თარიღისთვის
ტერიტორიის იჯარა ფიქსირებული და მობილური მომსახურებისთვის	1-10 10
ტერიტორიის იჯარა ტრანსპონდერებისთვის სატელიტზე	იგივე რაც სახელშეკრულებო 4-5

ჯგუფი ფართოდ განმარტავს საიჯარო ხელშეკრულებებში იჯარის სავალდებულო აღსრულების შესაძლებლობას. საიჯარო ვადა ასახავს ჯგუფის გონივრულ შეფასებას იმ პერიოდისა, რომლის განმავლობაშიც შესაბამისი აქტივი იქნება გამოყენებული. საიჯარო ვადის დადგენისას, ჯგუფი ამყარებს მის მსჯელობას ხელშეკრულების და შესაბამისი აქტივის ფართო ეკონომიკაზე და არა მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებზე, რაც საშუალებას იძლევა, რომ ფაქტორები, როგორებიცაა, ეკონომიკური ჯარიმები, იურიდიული მიდგომა იჯარის განახლებასთან დაკავშირებით და რეგულაციის მოსალოდნელი ცვლილებები, ეფექტურად იყოს ასახული იჯარის ვადის შეფასებაში.

იჯარებისთვის საიჯარო ვალდებულებების შეფასებისას, ჯგუფი ადისკონტირებს მის საიჯარო გადახდებს მისი ზღვრული სასესხო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც იჯარის დაწყების თარიღისთვის იქნა განსაზღვრული. 2023 და 2022 წლებში გამოყენებული საშუალო შეწონილი განაკვეთი 7% - 14%-მდე დიაპაზონში მერყეობდა.

'000 აშშ დოლარი	ტერიტორიის იჯარა მობილური კომუნიკაციების თვის	ტერიტორიის იჯარა ტრანსპონდერ ებისთვის სატელიტზე*	სულ
აქტივები გამოყენების უფლებით			
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	10,175	-	10,175
შესყიდვები	939	-	939
ალიარების შეწყვეტა	(59)	-	(59)
დაგროვილი ცვეთის ალიარების შეწყვეტა	27	-	27
ცვეთის დარიცხვა	(1,824)	-	(1,824)
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციის რეზერვი, მთლიანი საბალანსო ღირებულება	56	-	56
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციის რეზერვი, დაგროვილი ცვეთა	13	-	13
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	9,327	-	9,327

საიჯარო ვალდებულება			
საიჯარო ვალდებულება 2023 წლის 1 იანვარს	(12,014)	-	(12,014)
შესყიდვები	(939)	-	(939)
ალიარების შეწყვეტა	40	-	40
პროცენტის დარიცხვა	(1,245)	-	(1,245)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვები	1,615	-	1,615
გადახდილი პროცენტი	1,245	-	1,245
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	9	-	9
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციის რეზერვი	(73)	-	(73)
საიჯარო ვალდებულება 2023 წლის 31 დეკემბერს	(11,362)	-	(11,362)

'000 აშშ დოლარი	ტერიტორიის იჯარა მოზილური კომუნიკაციებისთვის	ტერიტორიის იჯარა ტრანსპონდერებისთვის სატელიტზე*	სულ
აქტივები გამოყენების უფლებით			
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	9,671	-	9,671
შესყიდვები	806	-	806
ალიარების შეწყვეტა	(314)	-	(314)
დაგროვილი ცვეთის ალიარების შეწყვეტა	191	-	191
ცვეთის დარიცხვა	(1,528)	-	(1,528)
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციის რეზერვი, მთლიანი საბალანსო ღირებულება	2,049	-	2,049
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციის რეზერვი, დაგროვილი ცვეთა	(700)	-	(700)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	10,175	-	10,175

საიჯარო ვალდებულება			
საიჯარო ვალდებულება			
2022 წლის 1 იანვარს	(11,317)	(1,669)	(12,986)
შესყიდვები	(806)	-	(806)
გასვლები	201	-	201
პროცენტის დარიცხვა	(1,172)	(74)	(1,246)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვები	1,272	1,650	2,922
გადახდილი პროცენტი	1,172	74	1,246
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	223	123	346
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციის რეზერვი	(1,587)	(104)	(1,691)
საიჯარო ვალდებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	(12,014)	-	(12,014)

*ტრანსპონდერების საიჯარო ხელშეკრულებას ვადა ამოეწურა 2022 წლის 31 დეკემბერს. აღნიშნული ტრანსპონდერები გამოიყენებოდა „მაგთისატის“ ბრენდით მომსახურების მიწოდებისთვის, რომელიც 2023 წლის იანვრიდან შეწყდა (იხ. შენიშვნა 11).

(a) ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან

'000 აშშ დოლარი	საიჯარო ვალდებულება
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	12,014
საიჯარო გადახდები	(1,615)
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	(1,615)

სხვა ცვლილებები	
გადახდილი პროცენტი (საოპერაციო ფულადი ნაკადები)	(1,245)
საპროცენტო ხარჯი	1,245
საკუთროს სხვაობით განპირობებული შემოსულობა	(9)
იჯარების შეწყვეტა	(40)
შესყიდვები	939
სულ ვალდებულებასთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	890

უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციის რეზერვი	73
სულ კაპიტალთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	73
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	11,362

’000 აშშ დოლარი	საიჯარო ვალდებულება
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	12,986
საიჯარო გადახდები	(2,922)
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	(2,922)
სხვა ცვლილებები	
გადახდილი პროცენტი (საოპერაციო ფულადი ნაკადები)	(1,246)
საპროცენტო ხარჯი	1,246
საკუროს სხვაობით განპირობებული ზარალი	(346)
იჯარების შეწყვეტა	(201)
შესყიდვები	806
სულ ვალდებულებასთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	259
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციის რეზერვი	1,691
სულ კაპიტალთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	1,691
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	12,014

18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
	’000 აშშ დოლარი	’000 აშშ დოლარი
ვალდებულებები ძირითადი საშუალებების შეძენისთვის*	13,500	4,181
სავაჭრო ვალდებულებები	4,539	4,049
ვალდებულებები დასაქმებულების მიმართ	903	784
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები, რომლებიც შეტანილია ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში	18,942	9,014
მოგების გადასახადის ვალდებულება	7,082	-
სხვა ვალდებულებები და დარიცხული ხარჯები	208	228
აქციზის გადასახადის ვალდებულება	85	90
სხვა საგადასახადო ვალდებულებები	4,243	2,690
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	30,560	12,022

*2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალდებულებები „Ericsson AB“-ს მიმართ ძირითადი საშუალებების შეძენისთვის 4,501 ათას აშშ დოლარს შეადგენს (იხილეთ შენიშვნა 27 (ა)).

ჯგუფის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებული სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარება დამატებით განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

19. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(ა) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

ჯგუფმა განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს შეფასების თარიღისთვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებულ ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილ ფასს. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება ძირითადი თანხის და პროცენტის მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის პროცენტის საბაზრო განაკვეთით დისკონტირდება.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, მათი მოკლევადიანი ბუნების გამო, მათ საბალანსო ღირებულებასთან არის მიახლოებული.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით ჯგუფი შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი – შენიშვნა 19 (b) (ii);
- ლიკვიდურობის რისკი - შენიშვნა 19 (b)(iii);
- საბაზრო რისკი - შენიშვნა 19 (b)(iv).

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

გენერალური დირექტორის პირველ მოადგილეს და ფინანსურ დირექტორს აქვთ მთლიანი პასუხისმგებლობა ჯგუფის რისკების მართვის სტრუქტურის დაწესებასა და ზედამხედველობაზე. ჯგუფის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის გაკონტროლებისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილება ბაზრის პირობებისა და ჯგუფის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ჯგუფის ფინანსური ზარალის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის მფლობელი მეორე მხარე ვერ ასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ის უმეტესად წარმოიშვება ჯგუფის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებიდან და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტებიდან.

საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ყველაზე დიდ საკრედიტო რისკს. მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე, საანგარიშგებო თარიღისთვის, იყო შემდეგი:

	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2023 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2022 '000 აშშ დოლარი
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7,541	7,112
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	117,015	78,599
	124,556	85,711

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ჯგუფის საკრედიტო რისკი ძირითადად განპირობებულია თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. ჯგუფის მომხმარებელთა ბაზის დემოგრაფიულ მაჩვენებლებს, იმ ინდუსტრიისა და ქვეყნის დეფოლტის რისკის ჩათვლით, რომელშიც ფუნქციონირებენ კლიენტები, ნაკლები გავლენა აქვთ საკრედიტო რისკზე.

საკრედიტო რისკი იმართება კლიენტებისგან ავანსების მოთხოვნის და მათი კრედიტუნარიანობის შეფასების გზით, ჯგუფის სტანდარტული გადახდის და მომსახურების პირობების შეთავაზებამდე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით ზოგადად არ მოითხოვება რაიმე სახის უზრუნველყოფა.

კლიენტის საკრედიტო რისკის მონიტორინგის პროცესში, კლიენტები ჯგუფდებათ მათი საკრედიტო მახასიათებლების მიხედვით, ისინი იყოფიან ფიზიკურ და იურიდიულ პირებად, საცალო, საბითუმო და საბოლოო მომხმარებლებად, ასევე გათვალისწინებულია მათი გეოგრაფიული ადგილმდებარეობა, ინდუსტრია, ვადიანობის პროფილი, ხანდაზმულობა და წარსული ფინანსური სირთულეების არსებობა.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები უკავშირდება ჯგუფის აბონენტებს, ურთიერთჩართვის პარტნიორებს, როუმინგის პარტნიორებს, სატელეკომუნიკაციო მოწყობილობით მოვაჭრე პარტნიორებს და სხვა საბითუმო და საცალო კლიენტებს.

ჯგუფი განსაზღვრავს გაუფასურების რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან მიმართებაში გაწეული ზარალის მისეულ შეფასებას. აღნიშნული რეზერვის ძირითადი შემადგენელი ნაწილია ჯგუფური ზარალის კომპონენტი.

მაქსიმალური საკრედიტო რისკი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან მიმართებაში საანგარიშგებო თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2023 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2022 '000 აშშ დოლარი
ადგილობრივი	5,947	5,488
ევროპისა და დსთ-ს ქვეყნები	1,594	1,624
	7,541	7,112

მაქსიმალური საკრედიტო რისკი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისათვის საანგარიშგებო თარიღისთვის კლიენტების სახეობების მიხედვით იყო შემდეგი:

	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2023 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2022 '000 აშშ დოლარი
საბითუმო მომხმარებლები	3,927	3,761
საცალო მომხმარებლები	3,614	3,351
	7,541	7,112

ჯგუფს არ აქვს კლიენტების მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია.

გაუფასურების ზარალები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობა საანგარიშგებო თარიღისთვის იყო შემდეგი:

	ბრუტო 31 დეკემბერი 2023	გაუფასურება 31 დეკემბერი 2023	ბრუტო 31 დეკემბერი 2022	გაუფასურება 31 დეკემბერი 2022
‘000 აშშ დოლარი				
ვადაგადაცილების გარეშე	2,720	6	2,242	2
0-30 დღემდე ვადაგადაცილება	3,979	186	3,961	170
31-120 დღემდე ვადაგადაცილება	298	30	387	59
120 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	2,923	2,157	2,943	2,190
	9,920	2,379	9,533	2,421

წლის განმავლობაში, გაუფასურების რეზერვში მოძრაობა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან მიმართებაში იყო შემდეგი:

	2023 ‘000 აშშ დოლარი	2022 ‘000 აშშ დოლარი
ნაშთი 1 იანვარს	2,421	2,241
დარიცხვა წლის განმავლობაში	228	50
ალიარების შეწყვეტა	(165)	-
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(105)	130
ნაშთი 31 დეკემბერს	2,379	2,421

120 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების მქონე კლიენტების მიმართ არსებულ მთლიან სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე გამოყენებულია 100%-იანი გაუფასურების განაკვეთი, უფრო დაბალი გაუფასურების განაკვეთები გამოიყენება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობის კატეგორიებისთვის, რომლებიც უფრო ნაკლები პერიოდებით არის ვადაგადაცილებული.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების რეზერვის ანგარიშზე ტარდება გაუფასურებით გამოწვეული ყველა ზარალი იმ ეტაპამდე, სანამ მისი ამოღების ყველანაირი შესაძლებლობა არ ამოიწურება. ამის შემდგომ ფინანსური აქტივი მიიჩნევა უიმედოდ და პირდაპირ ფინანსური აქტივის საპირწონედ ჩამოიწერება.

საბანკო ნაშთები

საბანკო ნაშთები განთავსებულია დადებითი საკრედიტო რეიტინგის მქონე უცხოურ და ქართულ ბანკებში. საბანკო ნაშთების მნიშვნელოვანი ნაწილი B მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგის მქონე ოთხ ქართულ ბანკშია განთავსებული.

ხელმძღვანელობა არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაქტის ვერ შეძლებს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

ჯგუფი ასევე შეიძლება მოექცეს 23,100 ათას აშშ დოლარზე დადებული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის ქვეშ, რომელიც კომპანიამ 2019 წელს გააფორმა (თავდაპირველი საგარანტიო თანხა 27,500 ათასი აშშ დოლარი - რომელიც იქნა შემცირებული 23,100 ათას აშშ დოლარამდე 2021 წელს) და 12,400 ათას აშშ დოლარზე დადებული საგარანტიო ხელშეკრულებიდან, რომელიც კომპანიამ 2021 წელს გააფორმა, მისი მინორიტარული აქციონერის დავალიანების გარანტიების მიზნით. საკრედიტო რისკი არასაბალანსო ფინანსურ ინსტრუმენტებზე განისაზღვრება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაქტის მხრიდან ხელშეკრულების პირობების მიხედვით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შედეგად ზარალის გაწევის შესაძლებლობა. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ გაცემული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების გავლენა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არის არარსებითი.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი სირთულეებს შეხვდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებაში, რომლებიც დაკმაყოფილებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდების გზით. ჯგუფის პოლიტიკა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით, მდგომარეობს იმის უზრუნველყოფაში, რომ ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ გარემოებებში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან ჯგუფის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

ჯგუფი ყოველდღიურად იღებს ფულად ნაკადებს მისი მუდმივი კლიენტებისგან.

ქვემოთ წარმოდგენილია ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები, საანგარიშგებო თარიღისთვის. თანხები ბრუტო ფორმით და დისკონტირების გარეშე წარმოდგენილი და მოიცავს სავარაუდო საპროცენტო გადახდებს:

31 დეკემბერი 2023

'000 აშშ დოლარი არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები საიჯარო	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-2 წლამდე	2-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ვალდებულება სავაჭრო და სხვა	11,362	14,622	2,917	2,942	8,713	50
ვალდებულებები გამოშვებული ფინანსური გარანტიები	18,942	18,942	18,942	-	-	-
	35,500	35,500	-	-	-	35,500
	65,804	69,064	21,859	2,942	8,713	35,550

31 დეკემბერი 2022

'000 აშშ დოლარი არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები საიჯარო	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-2 წლამდე	2-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ვალდებულება სავაჭრო და სხვა	12,014	16,075	2,671	2,708	8,024	2,672
ვალდებულებები გამოშვებული ფინანსური გარანტიები	9,014	9,014	9,014	-	-	-
	35,500	35,500	-	-	-	35,500
	56,528	60,589	11,685	2,708	8,024	38,172

მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებს ადგილი ჰქონდეს მოსალოდნელზე მნიშვნელოვნად ადრე ან არსებითად განსხვავებული ოდენობით.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო გაცვლითი კურსების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ფასების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის შემოსავლებზე ან მის ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს საბაზრო რისკებზე დამოკიდებულების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის პროცესში.

სავალუტო რისკი

ჯგუფი დგას სავალუტო რისკის წინაშე შესყიდვების და რეალიზაციის იმ პოზიციებზე, რომლებიც ლარის გარდა სხვა ვალუტაშია დენომინირებული. ვალუტა, რომელშიც ძირითადად დენომინირებულია ეს ოპერაციები არის აშშ დოლარი და ევრო.

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

ჯგუფის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის რისკზე ნომინალური ოდენობების მიხედვით, იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული	ევროში დენომინირებული	აშშ დოლარში დენომინირებული	ევროში დენომინირებული
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2022
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	112,878	268	77,440	476
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,735	3	1,676	7
საიჯარო ვალდებულება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(1,397)	-	(1,508)	-
	(9,283)	(79)	(3,944)	(72)
წმინდა დაქვემდებარება	103,933	192	73,664	411

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო კურსი 2023	საშუალო კურსი 2022	საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სპოტ კურსი 31 დეკემბერი 2023	საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სპოტ კურსი 31 დეკემბერი 2022
1 აშშ დოლარი	2.6279	2.9156	2.6894	2.7020
1 ევრო	2.8416	3.0792	2.9753	2.8844

მგრძნობელობის ანალიზი

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ლარის კურსის გონივრული შესაძლო გამყარება/(გაუფასურება), ქვემოთ მოცემულის შესაბამისად, აშშ დოლართან და ევროსთან მიმართებაში იმოქმედებდა აშშ დოლარში და ევროში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე და კაპიტალზე და მოგებაზე ან ზარალზე (დაბეგვრამდე) ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. ვალუტის მოძრაობას არ ექნებოდა პირდაპირი გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე ან კაპიტალზე. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩებოდა და გამორიცხავს საპროგნოზო გაყიდვების და შესყიდვების ნებისმიერ გავლენას.

‘000 აშშ დოლარი

31 დეკემბერი 2023

აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)

ევრო (10%-იანი მოძრაობა)

მოგება ან ზარალი	
გამყარება	შესუსტება
(10,393)	10,393
(19)	19

‘000 აშშ დოლარი

31 დეკემბერი 2022

აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)

ევრო (10%-იანი მოძრაობა)

მოგება ან ზარალი	
გამყარება	შესუსტება
(7,366)	7,366
(41)	41

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსასაზღვრად, თუ რა ოდენობით უნდა ექვემდებარებოდეს ჯგუფი ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთიან ინსტრუმენტებს. თუმცა, ახალი სესხის და კრედიტების აღების დროს გადაწყვეტილების მიღებისას, მმართველი გუნდი ხელმძღვანელობს საკუთარი მოსაზრებით სესხის მოსალოდნელი სარგებლობის პერიოდის დასრულებამდე რომელი საპროცენტო განაკვეთი უფრო მომგებიანი იქნება ჯგუფისთვის - ფიქსირებული თუ ცვალებადი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

საანგარიშგებო თარიღისთვის ჯგუფის პროცენტიანი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის შემადგენლობა იყო შემდეგი:

	2023	2022
	‘000 აშშ დოლარი	‘000 აშშ დოლარი
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	117,015	78,599
	117,015	78,599

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

ჯგუფი არ აღრიცხავს ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ან როგორც გასაყიდად გამიზნულს. შესაბამისად, ცვლილებას საპროცენტო განაკვეთებში საანგარიშგებო თარიღისთვის არ ექნება გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

20. შვილობილი კომპანიები

		31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
შვილობილი კომპანია	რეგისტრაციის ქვეყანა	საკუთრება/ ხმის უფლება	საკუთრება/ ხმის უფლება
შპს „დელტა კომი“	საქართველო	100%	100%

2016 წელს, კომპანიამ შეიძინა შპს „დელტა კომის“ 100%-იანი საკუთრების წილი (იხილეთ შენიშვნა 1 (b)). 2017 წლის 28 თებერვალს, შპს „დელტა კომი“-მა შეირჩა თავისი ყველა შვილობილი კომპანია, გარდა შპს „4 K Communication“-ისა. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შპს „დელტა კომის“ საკუთრების წილი შვილობილ კომპანიაში იყო შემდეგი:

შვილობილი კომპანია	რეგისტრაციის ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა	საკუთრება
შპს "4 K Communication"	სომხეთი	ინტერნეტ მომსახურების გაწევა	75%

21. კაპიტალთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულებები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს აქვს 48,655 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით ძირითადი საშუალებების შესყიდვის ნარჩენი სახელშეკრულებო ვალდებულება (2022 წელს: 26,620 ათასი აშშ დოლარი).

22. პირობითი ვალდებულებები

(a) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისაგან განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ განსახილველად, სამი თანმიმდევრული კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, კონკრეტულ ვითარებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო დიდი ხნით დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს ჯგუფისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

(b) სასამართლო დავა

სამართლებრივი ქმედებები, სასამართლო დავები და საჩივრები ჯგუფის ბიზნესის მიმდინარეობის ბუნებრივი მოვლენაა. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მოცემული სარჩელებიდან და საჩივრებიდან წარმოშობილ საბოლოო ვალდებულებას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჯგუფის მომავალი საქმიანობის შედეგებზე ან ფინანსურ მდგომარეობაზე (დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 27 (a)).

23. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

ჯგუფის უშუალო და საბოლოო მშობელი კომპანიაა "International TC" LLC. ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი ფიზიკური პირია დოქტორი გიორგი ჯოხთაბერიძე.

ჯგუფის საბოლოო მშობელი კომპანია არ გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

(b) ოპერაციები ხელმძღვანელობასთან და მათი ოჯახის წევრებთან

(i) ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება წლის განმავლობაში, რომელიც პერსონალის ხარჯებშია შესული, არის შემდეგი:

	2023	2022
	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
ხელფასები და ბონუსები	1,885	1,718

(c) ოპერაციები საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ საწარმოებთან

(i) ხარჯები

'000 აშშ დოლარი	გარიგების ღირებულება 2023	დაუფარავი ნაშთი 2023	გარიგების ღირებულება 2022	დაუფარავი ნაშთი 2022
სარეკლამო ხარჯები	439	6	537	6
'000 აშშ დოლარი	გარიგების ღირებულება 2023	დაუფარავი ნაშთი 2023	გარიგების ღირებულება 2022	დაუფარავი ნაშთი 2022
ფასს 16-ის ფარგლებში დარიცხული პროცენტი/საიჯარო ხარჯი	36	1	28	3

ჯგუფი ასევე ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც წარმოიშობა საგარანტიო ხელშეკრულებებიდან, რომლებიც კომპანიის მიერ არის დადებული მისი მინორიტარული აქციონერების დავალიანების გარანტიების მიზნით (იხ. ასევე შენიშვნა 19 (b)(ii)).

ყველა დაუფარავი ნაშთი დაკავშირებული მხარეების მიმართ, უნდა იქნეს დაკმაყოფილებული ფულადი სახსრებით საანგარიშგებო თარიღიდან 6 თვის განმავლობაში. არცერთი ნაშთი არ არის უზრუნველყოფილი.

24. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე, გარდა ფასს სტანდარტების დანერგვის ფარგლებში, დასაშვები საწყისი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით ძირითადი საშუალებების გადაფასებისა; ხოლო, შეძენილი ბიზნესების იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივები შეფასებულ იქნა სამართლიანი ღირებულებით მათი შესყიდვის თარიღისთვის.

25. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

ქვემოთ წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში, და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული ჯგუფის საწარმოების მიერ.

(a) კონსოლიდაციის საფუძველი

(i) საწარმოთა გაერთიანება

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შესყიდვის თარიღისთვის, რომელიც წარმოადგენს თარიღს, როდესაც კონტროლი გადაეცემა ჯგუფს, შესყიდვის მეთოდის გამოყენებით.

ჯგუფი აფასებს გუდვილს შესყიდვის თარიღისთვის შემდეგნაირად:

- გადაცემული ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულება; დამატებული
- შეძენილ საწარმოში ნებისმიერი არამაკონტროლებელი წილების აღიარებული ოდენობა; დამატებული
- თუ საწარმოთა შერწყმა მიიღწევა ეტაპობრივად, შეძენილ საწარმოში ადრე არსებული კაპიტალის წილის სამართლიანი ღირებულება; გამოკლებული
- შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივების და ნაკისრი ვალდებულებების წმინდა აღიარებული ოდენობა (როგორც წესი, სამართლიანი ღირებულება).

როდესაც ნამეტი უარყოფითია, შესყიდვის ამონაგები ვაჭრობიდან დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადაცემული ანაზღაურება არ მოიცავს ადრე არსებული ურთიერთობების დაკმაყოფილებასთან დაკავშირებულ ოდენობებს. მსგავსი ოდენობები, როგორც წესი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გარიგების ხარჯები, სესხის გამოშვებასთან და კაპიტალის ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ხარჯების გარდა, რომელსაც ჯგუფი გასწევს საწარმოთა შერწყმასთან დაკავშირებით - აღიარდება ხარჯად მათი გაწევისთანავე.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურების ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით შესყიდვის თარიღისთვის. თუ პირობითი ანაზღაურება კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით, მისი გადაფასება არ ხდება და ანგარიშსწორება აღირიცხება კაპიტალის ფარგლებში. სხვა შემთხვევაში, პირობითი ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულების შემდგომი ცვლილებები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(ii) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილები ფასდება ნასყიდობის თარიღში შემძენის იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების წილის პროპორციულად. შვილობილ კომპანიაში ჯგუფის წილის ცვლილება, რომელიც არ იწვევს კონტროლის დაკარგვას, აღირიცხება კაპიტალის ოპერაციების სახით.

(iii) შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენს ჯგუფის მიერ კონტროლირებულ საწარმოებს. ჯგუფი აკონტროლებს საწარმოს, როდესაც ის ექვემდებარება ან როდესაც მას აქვს უფლება ცვლად ამონაგებზე საწარმოში მისი ჩართულობიდან და როდესაც მას შესწევს უნარი იმოქმედოს ამგვარ ამონაგებზე საწარმოში მისი უფლებამოსილების გამოყენებით. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება შესულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კონტროლის დაწყების თარიღიდან, მისი დასრულების თარიღამდე. შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკები შეიცვალა, როდესაც საჭირო გახდა მათი ჯგუფის მიერ მიღებულ პოლიტიკებზე მორგება. შვილობილ კომპანიაში არამაკონტროლებელ წილთან დაკავშირებული ზარალი, გადანაწილდება არამაკონტროლებელ წილებზე მაშინაც კი თუ ამგვარი მოქმედება იწვევს არამაკონტროლებელი წილის დეფიციტურ ნაშთს.

(iv) კონსოლიდაციისას ელიმინირებული ოპერაციები

ჯგუფის შიდა ოპერაციებიდან წარმოშობილი ჯგუფის შიდა ნაშთები და ოპერაციები, ასევე ნებისმიერი ჯგუფის შიდა ოპერაციებიდან წარმოშობილი არარეალიზებული შემოსავალი და ხარჯები, ელიმინირდება.

(b) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ინფორმაცია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკებზე, რომლებიც მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებს უკავშირდება წარმოდგენილია შენიშვნაში 5.

(c) ხარჯები

ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის პრინციპის საფუძველზე იმ სააღრიცხვო პერიოდში, რომელშიც ხდება შესაბამისი მომსახურების გაწევა.

(d) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი ინვესტირებულ თანხებზე;
- IRU ხელშეკრულებებიდან მიღებულ ავანსებთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი;
- ფასს 16-ის ფარგლებში დარიცხული საპროცენტო ხარჯი;
- უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი ფინანსურ აქტივებსა ან ფინანსურ ვალდებულებებზე.

საპროცენტო შემოსავალი და საპროცენტო ხარჯი აღიარდება მათი დარიცხვისთანავე მოგებაში ან ზარალში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ბრუტო საფუძველზე.

(e) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ლარში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ჯგუფის სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ სამუშაო ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას (კორექტირებული ეფექტური პროცენტით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში) და უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის, რომელიც კონვერტირებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი ერთეულები, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების განხორციელების თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(f) დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ფარგლებში, თუ ჯგუფს ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ეს თანხა დაქირავებული პირის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად და როდესაც ამგვარი ვალდებულება საიმედოდ შეიძლება იყოს შეფასებული.

(g) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. მოგების გადასახადი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის უკავშირდება საწარმოთა გაერთიანებას, ან პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისათვის, აგრეთვე, წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და მოქმედებს საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა საფინანსო დაწესებულებებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა მოგვიანებით.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. მთავარ საგადასახადო ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა მოგების განაწილებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად გადახდის ფაქტობრივი თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც გადაიხდება დივიდენდები. საგადასახადო ვალდებულების თანხა დივიდენდების განაწილებაზე გამოითვლება როგორც წმინდა განაწილების თანხის 15/85-ი.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსში განსაზღვრულია მოგების გადასახადის დარიცხვა გარკვეულ გარიგებებზე, რომლებიც არ უკავშირდება პირის ეკონომიკურ საქმიანობას, უსასყიდლო მიწოდებებზე და ზღვრულ მოცულობაზე მეტ წარმომადგენლობით ხარჯებზე. ჯგუფი ამგვარი ოპერაციების დაბეგვრას ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებს გარეთ განიხილავს და მათ აღრიცხავს, როგორც მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადებს.

(h) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგის თვითღირებულება გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპის საფუძველზე და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე, წარმოებასა და გადამუშავებაზე და პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომლებიც აუცილებელია მარაგების მოცემულ ადგილსა და მოცემულ მდგომარეობაში მოსაყვანად.

საქმიანობის ჩვეულებრივად მიმდინარეობის პირობებში, წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას, გამოკლებული სავარაუდო დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(i) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ფასდება, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. მიწა ფასდება თვითღირებულებით, გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების თვითღირებულება 2008 წლის 1 იანვარს (ფასს აღრიცხვის სტანდარტებზე გადასვლის თარიღი) განისაზღვრა მოცემულ თარიღში მისი სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით.

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის თვითღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯებისაგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე აქტივის დემონტაჟის, გატანის და ადგილმდებარეობის აღდგენითი დანახარჯების ღირებულებას. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზირდება ძირითადი საშუალებების ღირებულების ნაწილის სახით.

თუ ძირითადი საშუალების ნაწილებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეულების სახით (ძირითადი კომპონენტები).

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებულ ამონაგებსა და ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება წმინდად მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების გამოცვლის ხარჯი აღიარდება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ სავარაუდო იქნება, რომ კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ჯგუფში შემოედინება, და მისი თვითღირებულება შესაძლებელია სანდოდ იქნას შეფასებული. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწვევითანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზადმყოფ მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ხოლო საწარმოს შიდა ძალებით დამზადებული აქტივები - მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის თვითღირებულებიდან, რომელსაც გამოკლებული აქვს მისი ნარჩენი ღირებულება. ფასდება ინდივიდუალური აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განცალკევებით ხორციელდება.

ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ ფორმას. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადებია:

– შენობა-ნაგებობები	13-20 წელი;
– სატელეკომუნიკაციო მოწყობილობები	4-20 წელი;
– კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	2-5 წელი;
– სატრანსპორტო საშუალებები	2-5 წელი;
– საოფისე აღჭურვილობა	2-5 წელი.

ცვეთის მეთოდები და სასარგებლო მომსახურების ვადები ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს გადაიხედება და, შესაბამის შემთხვევაში კორექტირდება.

(j) არამატერიალური აქტივები

(i) გუდვილი

შვილობილი კომპანიების შემენიდან წარმოქმნილი გუდვილი ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

(ii) სხვა არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის მიერ შეძენილი სხვა არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასრული სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ფასდებიან თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. შეძენილი არამატერიალური აქტივების თვითღირებულება წარმოადგენს ფულადი საფასურის ეკვივალენტს, თუ გადახდები გადავადებულია ჩვეულებრივი საკრედიტო ვადის მიღმა.

სხვა არამატერიალური აქტივები ძირითადად მოიცავს სატელეკომუნიკაციო საოპერაციო ლიცენზიებს და კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიებს.

(iii) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯის კაპიტალიზაცია ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის ზრდის მასთან დაკავშირებულ კონკრეტულ აქტივში განივთვლელ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. ყველა სხვა ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, მათი გაწევისთანავე.

(iv) ამორტიზაცია

ამორტიზაცია გამოითვლება აქტივის თვითღირებულების ან თვითღირებულების ჩამნაცვლებელი სხვა თანხის გათვალისწინებით, მისი ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით.

ამორტიზაცია აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, არამატერიალური აქტივების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, იმ თარიღიდან, როდესაც ისინი გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომი გახდება, რადგან აღნიშნული ყველაზე კარგად ასახავს აქტივში განივთვლელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ ფორმას. მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადებია:

– ლიცენზიები	9-15 წელი
– პროგრამული უზრუნველყოფა	2-10 წელი
– მომხმარებელთა სია	10 წელი

ამორტიზაციის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს გადაიხედება და, შესაბამის შემთხვევაში კორექტირდება.

(k) იჯარები

ჯგუფმა ფასს 16 "იჯარების" გამოყენება 2019 წლის 1 იანვრიდან დაიწყო. ჯგუფი ირჩევს გამოიყენოს ერთიანი, საბალანსო იჯარების აღრიცხვის მოდელი მოიჯარეებისთვის. შედეგად, ჯგუფი, როგორც მოიჯარე, აღიარებს აქტივებს გამოყენების უფლებით, რაც წარმოადგენს შესაბამისი აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს, რაც ჯგუფის მიერ საიჯარო გადახდების განხორციელების ვალდებულებას ასახავს. მეიჯარეს აღრიცხვა რჩება მსგავსი ადრე გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკებისა.

ხელშეკრულების დადებისას, ჯგუფი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, ჯგუფი ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

(i) როგორც მოიჯარე

ჯგუფი აღიარებს აქტივს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირ გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და შესაბამისი აქტივის გატანის ან მისი აღდგენის ან იმ ტერიტორიის აღდგენის ხარჯები სადაც აღნიშნული აქტივი მდებარეობდა, გამოკლებული ნებისმიერი მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები.

შემდგომ ხდება გამოყენების უფლებით აქტივის ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყებიდან მისი დასრულების თარიღამდე, გარდა შემთხვევებისა როდესაც იჯარა გადასცემს შესაბამისი აქტივის მფლობელობას ჯგუფს იჯარის ვადის ბოლოს, ან იმ შემთხვევაში თუ გამოყენების უფლებით აქტივის თვითღირებულება ასახავს ჯგუფის მხრიდან შესყიდვის შესაძლებლობის გამოყენებას. ამ შემთხვევაში მოხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა შესაბამისი აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე, რომელიც ძირითადი საშუალებების მსგავს საფუძველზე განისაზღვრება. ამასთანავე, „აქტივი გამოყენების უფლებით“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებულია იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, ჯგუფის ზღვრული სასესხო განაკვეთით. როგორც წესი, ჯგუფი დისკონტირების განაკვეთად მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს იყენებს.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის არსებითად ფიქსირებულ გადასახდელებს.

საიჯარო ვალდებულება შემდგომ გაზრდილია საპროცენტო ხარჯით საიჯარო ვალდებულებაზე და შემცირებულია განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ის გადაფასებულია, თუ ჯგუფი შეცვლის მის შეფასებას იმისა, გამოიყენებს თუ არა ის შესყიდვის, გახანგრძლივების ან შეწყვეტის შესაძლებლობას ან არსებობს თუ არა გადახდილი არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები.

როდესაც საიჯარო ვალდებულება მსგავსი გზით გადაფასდება, ხდება აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან აღრიცხულია მოგებაში ან ზარალში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულება შემცირებულია ნულამდე.

ჯგუფმა აირჩია გამოიყენოს ერთი დისკონტირების განაკვეთი მსგავსი მახასიათებლების მქონე იჯარების პორტფელზე. ჯგუფმა აირჩია გამოიყენოს პორტფელის აღრიცხვა მსგავსი მახასიათებლების მქონე იჯარებისთვის.

ჯგუფმა აირჩია არ აღიაროს აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე, გადამცემი ხაზების ბოძებზე წვდომის ქირაობის ჩათვლით. ჯგუფი აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

საიჯარო ვადა ასახავს ჯგუფის გონივრულ შეფასებას იმ პერიოდისა, რომლის განმავლობაშიც შესაბამისი აქტივი იქნება გამოყენებული. საიჯარო ვადის განსაზღვრისას ჯგუფი აფუძნებს მის მსჯელობას კონტრაქტის და შესაბამისი აქტივის ფართო ეკონომიკაზე და არა მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებზე, რაც იძლევა საშუალებას, რომ ფაქტორები როგორებიცაა ეკონომიკური ჯარიმები, საკანონმდებლო მიდგომა იჯარის განახლებაზე, მოსალოდნელი ცვლილებები რეგულაციაში და ჯგუფის სამომავლო ბიზნეს გეგმები ეფექტურად იყოს ასახული საიჯარო ვადის შეფასებაში.

(I) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

სავაჭრო მოთხოვნები და გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები თავდაპირველად აღიარდება წარმოშობის მომენტში. ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება, როდესაც ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი საფინანსო კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება, თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული (არა სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ერთეულისთვის) მის შემენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად ფასდება გარიგების ფასით.

(ii) კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე, როგორც ფასდება: ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ ჯგუფი არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი აღიარდება ამორტიზებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური ვალდებულებები - კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და შემოსულობა და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება - ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა ამონაგებით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობები და ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია, ჯგუფმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა მოდიფიცირებული აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი მოდიფიცირება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

ჯგუფი ახორციელებს მოცემული მოდიფიცირების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მოდიფიცირებული ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. ჯგუფი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლის საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

ჯგუფი ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;

თუ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, მოდიფიცირებული აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ მოდიფიცირების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზებული მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას, როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ მოდიფიცირებულ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ მოდიფიცირება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი აღიარებს ესეთი მოდიფიცირებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, მოდიფიცირების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, ჯგუფი ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

ჯგუფი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. ჯგუფი ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების ვალუტის ცვლილება;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- კონვერტაციის პირობის დამატება;
- ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციის ცვლილება.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი/მიღებული თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება მიჩნეულია ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია ვალის დაფარვიდან მიღებულ მოგებას ან ზარალში. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება არ არის მიჩნეული ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ჯგუფი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ჯგუფი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

ჯგუფი დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მის კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის. ჯგუფი ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როცა მისი პირობები მოდიფიცირებულია და მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი გადაცემული არაფულადი აქტივების და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც ჯგუფს ამჟამად აქვს იურიდიული უფლება, რომ ურთიერთგადაფაროს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

(m) კაპიტალი

განთავსებული კაპიტალი კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით.

დამატებით გადახდილი კაპიტალის ზრდა ხდება მესაკუთრეებისგან საბაზროზე დაბალი განაკვეთის მქონე სესხების მიღების გზით. მესაკუთრეებისგან მიღებული საბაზროზე დაბალი განაკვეთის მქონე სესხების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირდება საბაზრო განაკვეთის გამოყენებით. დისკონტირება აღიარდება პირდაპირ კაპიტალში გადავადებული გადასახადის გამოკლებით.

(n) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვებს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე:

ჯგუფი აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სასესხო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი ზედმეტი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს, როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ, როდესაც:

- არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს ჯგუფის მიმართ, ჯგუფის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის ფლობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსური აქტივი 120 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია.

ჯგუფი მიიჩნევს, რომ სესხის უზრუნველყოფას აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი, როდესაც მისი საკრედიტო რეიტინგი ტოლია გლობალურად მიღებული განმარტებისა „ინვესტიციის ხარისხი“.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევების შედეგად (ან უფრო მოკლე პერიოდში თუ ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს რომლის განმავლობაშიც ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის ალბათობაზე დაფუძნებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო ზარალი ფასდება ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულებით (ანუ სხვაობა საწარმოდან ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ მისაღებ ფულად ნაკადებს შორის).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყველა საანგარიშგებო თარიღისთვის, ჯგუფი აფასებს არის თუ არა ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებული საკრედიტო რისკით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- ემიტენტის ან მსესხებლის არსებითი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი ან 120 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ჯგუფის მიერ წინსწრების ან სესხის რესტრუქტურისა იმ პირობებით, რომლებსაც ჯგუფი სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო ფასიანი ქაღალდების აქტიური ბაზრის გაქრობა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ზარალის რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილია, როდესაც ჯგუფს აღარ აქვს მისი მთლიანობაში ან ნაწილობრივ ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს ჩამოსაწერ ოდენობას და ვადებს, იმის მიხედვით არის თუ არა გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ მოხერხდება თანხის ამოღება. ჯგუფი აღარ ელის მნიშვნელოვანი ოდენობის ამოღებას ჩამოწერილი თანხიდან. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას ჯგუფის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(ii) არაფინანსური აქტივები

ჯგუფის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების და გადავადებული საგადასახადო აქტივების გარდა) გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფულადი შემოდიანებებისგან. ჯგუფის კორპორატიული აქტივები არ ქმნიან ცალკეულ ფულადი ნაკადების შემოდიანებებს და გამოიყენებიან ერთზე მეტი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის მიერ. კორპორატიული აქტივები განაწილებულია ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე დასაბუთებულ და თანმიმდევრულ საფუძველზე და მოწმდება გაუფასურებაზე იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შემოწმების ნაწილის სახით რომელსაც კორპორატიული აქტივი მიეკუთვნება.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში შემავალი აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე პროპორციულობის პრინციპით და ამცირებს მას.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ნებისმიერ მინიშნებაზე იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი აქვს ცვლილებას ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრებაში გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი აღდგენას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით), რაც იქნებოდა განსაზღვრული გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(o) ფინანსური გარანტიები

ფინანსური გარანტიები წარმოადგენს ხელშეკრულებებს, რომლის მიხედვითაც ჯგუფს მოეთხოვება კონკრეტული გადახდების განხორციელება, რათა მფლობელს აუნაზღაუროს ზარალი, რომელსაც ის გასწევს, რადგან კონკრეტული მევალე ვერ ახერხებს გადახდის განხორციელებას მისი ვადის დადგომის დროს, სასესხო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად.

გაცემული ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით. შემდგომ, ისინი ფასდება შემდეგნაირად: ფასს 9-ის მიხედვით განსაზღვრულ ზარალის რეზერვსა და თავდაპირველად აღიარებულ ოდენობას (გამოკლებული, შესაბამისობის შემთხვევაში, ფასს 15-ის პრინციპების მიხედვით აღიარებული შემოსავლის კუმულაციური ოდენობა) შორის უდიდესით.

26. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც 2023 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ჯგუფს ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შესწორებული სტანდარტები მიღებული წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას. მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და შესწორებული სტანდარტები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- *ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანის ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის შესწორებები).*
- *საიჯარო ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (ფასს 16-ის შესწორებები);*
- *აქტივების გაყიდვა ან შენატანი ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის (ფასს 10 ისა და ბასს 28-ის შესწორებები).*

27. შემდგომი მოვლენები

(a) სასამართლო საქმე

2024 წლის 1 მარტს, კომპანიამ წარადგინა საარბიტრაჟო მოთხოვნა „ლონდონის საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლოში“ (LCIA) მისი ერთ-ერთი მთავარი მომწოდებლის „Ericsson AB“ და „Ericsson Georgia LTD“-ს წინააღმდეგ („მოპასუხეები“).

კომპანია ამტკიცებს, რომ მოპასუხეებმა ვერ შეასრულეს თავიანთი დაპირებები და შესაბამისად, კომპანიასთან გაფორმებული შეთანხმებ(ებ)ით ნაკისრი ვალდებულებები.

კომპანია ითხოვს ზემოაღნიშნული სახელშეკრულებო შეთანხმებ(ებ)ის გაუქმებას. გარდა ამისა, კომპანია ითხოვს კომპანიის მიერ მოპასუხეებისთვის 17,033 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით გადახდილი თანხის ანაზღაურებას და ზიანის კომპენსაციას, რომელიც ჯერჯერობით არ არის რაოდენობრივად დადგენილი.

2024 წლის 28 მარტს, მოპასუხეებმა შეიტანეს შეპასუხება საარბიტრაჟო მოთხოვნაზე, რომელშიც ეჭვქვეშ აყენებდნენ საქმის იურისდიქციულ ასპექტებს და ასევე კომპანიის სასარჩელო მოთხოვნას. მოპასუხეები ასევე წარადგენენ შეგებულ სარჩელს და ითხოვენ კომპანიისგან დაუფარავი 5,292 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით თანხის გადახდას (პროცენტის დამატებით).

საქმის სტადიისა და არბიტრაჟის მოქმედი წესების გათვალისწინებით, მხარეების პოზიცია, ისევე როგორც სასამართლო საქმის ხასიათი შეიძლება შეიცვალოს მომავალში. მაშასადამე, წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის, სამართალწარმოების შედეგის ალბათობის ზუსტი შეფასება ნაადრევია. თუმცა, ხელმძღვანელობას ნაკლებსავარაუდოდ მიაჩნია, რომ ზემოაღნიშნული სასამართლო დავის არახელსაყრელმა შედეგმა კი არსებითი უარყოფითი გავლენა იქონიოს ჯგუფის საქმიანობის შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, დაუმთავრებელი მშენებლობისა და სხვა დაუმონტაჟებელი მოწყობილობების (იხ. შენიშვნა 11) და ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსების საბალანსო ღირებულება შესაბამისად შეადგენს 17,379 ათას აშშ დოლარს და 3,867 ათას აშშ დოლარს რომელიც ზემოაღნიშნულ სამართალწარმოებას უკავშირდება. 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ დაკავშირებული აქტივი არის სრულად ანაზღაურებადი.

(b) დივიდენდები

2024 წელს, ჯგუფმა მის მესაკუთრეებზე გამოაცხადა და გადაიხადა 21,053 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით დივიდენდი.

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა, სართული 5

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი, N4, (ნაკვ.66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

ს/კ 404437695

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს „მაგთიკომი“

ჩვენი საცნობარო ნომერი: ge/1/077/24

პოლიტკოვსკაის ქ. №7.

9/25/24

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2024 წლის 25 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2024 წლის 25 სექტემბრით, გამოცემულია ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2024 წლის 10 აპრილს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2024 წლის 10 აპრილის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

ნინო ჩიხლაძე

შპს „KPMG Georgia“

თბილისი, საქართველო

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა, სართული 5

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი, N4, (ნაკვ.66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

ს/კ 404437695

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს „მაგთიკომი“
პოლიტკოვსკაის ქ. №7.

ჩვენი საცნობარო ნომერი: ge/1/077/24

9/25/24

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2024 წლის 25 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2024 წლის 25 სექტემბრით, გამოცემულია ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2024 წლის 10 აპრილს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2024 წლის 10 აპრილის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

ნინო ჩიხლაძე

შპს „KPMG Georgia“

თბილისი, საქართველო

შპს „KPMG Georgia“, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად რეგისტრირებული კომპანია, KPMG-ის დამოუკიდებელი წევრი ფირმების გლობალური ორგანიზაციის წევრი ფირმა, რომელიც ერთიანდება გარანტიით შეზღუდულ კერძო ინგლისურ კომპანიაში KPMG International Limited.

კომპანია მაგთიკომის
მმართველობის კონსოლიდირებული
ანგარიშგება

2023 წელი

სარჩევი

1. კომპანიის შესახებ.....	3
1.1. ორგანიზაცია	3
1.2. მფლობელები და შვილობილი კომპანიები	3
1.3. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ბიზნეს პროფილი	3
2. სეგმენტები და მისი ძირითადი მოთამაშეები	4
2.1 მობილური საკომუნიკაციო ბიზნესი	4
2.2 ფიქსირებული ტელეფონია.....	7
2.3 ფართოზოლოვანი საკაბელო ქსელით ინტერნეტის მიწოდება (ISP).....	8
2.4 მაუწყებლობის ტრანზიტი.....	8
3. საკანონმდებლო და სხვა რეგულაციები	9
4. ჯგუფში შემავალი კომპანიების სტრატეგია და მიზნები	13
5. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები.....	155
6. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ძირითადი რისკები	177
7. კომპანიის აბონენტთა მომსახურებისა და რეალიზაციის პუნქტები	188
8. მაგთიკომის და დელტაკომის თანამშრომლები	199
9. დოკუმენტში გამოყენებულ ტერმინთა განმარტებები.....	199

1. კომპანიის შესახებ

1.1. ორგანიზაცია

შპს „მაგთიკომი“ წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას „მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის“ შესაბამისად და მისი რეგისტრაციის ნომერია: 5/4-385.

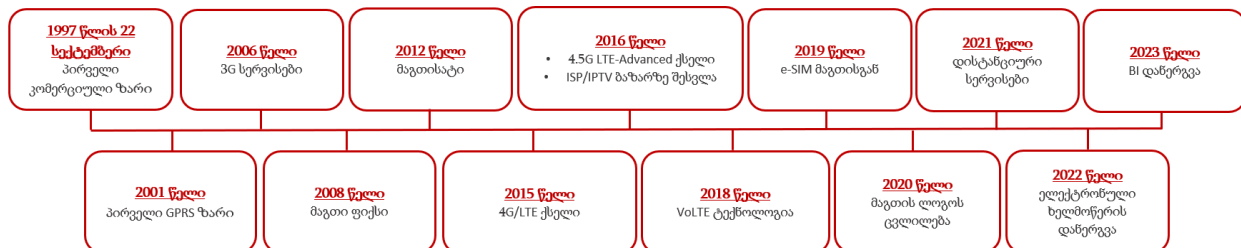
შპს „მაგთიკომი“ დაფუძნდა 1996 წლის 12 თებერვალს და კომერციული საქმიანობა 1997 წლის 22 სექტემბერს დაიწყო. „კომპანიის“ რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი 0186, პოლიტკოვსკაიას ქ. №7.

1.2. მფლობელები და შვილობილი კომპანიები

შპს „მაგთიკომი“-ს მფლობელები არიან „International Telcell Cellular, LLC“, ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია, რომელიც ფლობს კომპანიის 51%-ს და „Telcell Wireless, LLC“, ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია, რომელიც კომპანიაში 49%-იანი წილის მფლობელია. კომპანიის მაკონტროლებელ მხარეს წარმოადგენს დოქტორი გიორგი ჯოხთაბერიძე.

2016 წლის 21 ნოემბერს შპს „მაგთიკომმა“ შეიძინა შპს „დელტაკომმი“-ს 100%-იანი წილი და 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით წარმოადგენს შპს „მაგთიკომი“-ს ერთადერთ შვილობილ კომპანიას. შპს „დელტაკომმი“-ს ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საკუთარი ოპტიკურ-ბოჭკოვან მაგისტრალში გაუნათებული ღერების ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით (IRU) გადაცემა, მასზე მესამე პირების დაშვების უზრუნველყოფის მიზნით და აღნიშნული მაგისტრალის ტექნიკური მხარდაჭერის მომსახურება.

კომპანიის ისტორია

1.3. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ბიზნეს პროფილი

მაგთიკომი საქართველოში მოქმედი ერთ-ერთი უდიდესი ტელესაკომუნიკაციო კომპანიაა, რომელიც თავის შვილობილ კომპანიასთან, შპს „დელტაკომმთან“, ერთად 3 მილიონზე მეტ მომხმარებელს სატელეკომუნიკაციო სერვისების ფართო სპექტრს სთავაზობს:

- მობილურ ტელეფონიას;
- მობილურ ინტერნეტს (მობილური ქსელის განვითარების შემდეგი ტექნოლოგიებით: 2G, 2.5G, 3G, 3.5G, 4G და 4.5G);
- სადენიან ფიქსირებულ ტელეფონიას (VoIP);
- ინტერნეტ ტელევიზიას (IPTV);
- ოპტიკურ-ბოჭკოვან ინტერნეტს (ISP);

- ოპტიკურ-ბოჭკოვან მაგისტრალში გაუნათებელი ღერების ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით (IRU) გადაცემას და ტექნიკური მხარდაჭერას;
- კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაციას და მომსახურებას.

მაგთიკომის მომსახურების მიღება შესაძლებელია კომპანიის კუთვნილ 50 ოფისში (13 თბილისში და 37 საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში), თბილისისა და ქუთაისის აეროპორტების მომსახურების წერტილებში და ქვეყანაში არსებულ 88 საზოგადოებრივ ცენტრში, რაც რეგიონებისა და სოფლების მცხოვრებლებს კომპანიის სერვისებზე ხელმისაწვდომობას უზრდის.

კომპანია მაგთიკომის შვილობილი კომპანიის, დელტაკომის ძირითადი საოპერაციო საქმიანობაა:

- ოპტიკურ ბოჭკოვანი კაბელის/ქსელის მშენებლობა მთელი საქართველოს მასშტაბით;
- ინტერნეტ და საკომუნიკაციო სერვისები.

2. სეგმენტები და მისი ძირითადი მოთამაშეები

2.1 მობილური საკომუნიკაციო ბიზნესი

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, შპს „მაგთიკომი“ მობილური საკომუნიკაციო ბაზარზე კომერციულ საქმიანობას აწარმოებს 1997 წლიდან. ამ მიმართულებით ბაზარზე სხვა მსხვილი ოპერატორები არიან კომპანია სს „სილქნეტი“ და კომპანია შპს „სელფი მობაილი“¹. 2022 წლის ბოლოს ბაზარზე გამოჩნდა ვირტუალური ოპერატორი (MVNO) „ეკლექტიკი“ ბრენდული სახელით „ჰალო“.

თავისი ოპერირების 26 წლის მანძილზე, კომპანია ორიენტირებულია მობილური კავშირგაბმულობის ქსელის დაფარვის ზონის მაქსიმიზაციაზე, კავშირის საიმედოობასა და ხარისხზე, თანამედროვე ტექნოლოგიური ინოვაციების დანერგვაზე ყველა ბიზნეს მიმართულებაში.

მაგთიკომის საკომუნიკაციო ქსელის მომსახურების დაფარვის არეალი მოიცავს საქართველოს კონტროლირებადი დასახლებული ტერიტორიის 99%-ს.

მაგთიკომი მობილური კომუნიკაციის განვითარების შემდეგ საფეხურებს მოიცავს: 2G, 2.5G, 3G, 3.5G, 4G (LTE) და 4.5G (LTE-Advanced) ტექნოლოგიებს. აღსანიშნავია, რომ საქართველოში პირველად, მხოლოდ მაგთიკომის აბონენტებს ჰქონდათ შესაძლებლობა, მსოფლიოში უახლესი ტექნოლოგიით - 4.5G (LTE Advanced)-ით ესარგებლათ.

კომპანია მაგთიკომი მუდმივად ახორციელებს დამატებით ინვესტიციებს ქსელის გაფართოებისა და მოდერნიზაციის მიზნით, რაც საშუალებას აძლევს შეინარჩუნოს ლიდერის პოზიცია მობილური მომსახურების ბაზარზე, როგორც შემოსავლების (48.9% ბაზრის წილი 2023 წელს), ასევე აბონენტთა რაოდენობის (41.6% ბაზრის წილი 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით) კუთხით.

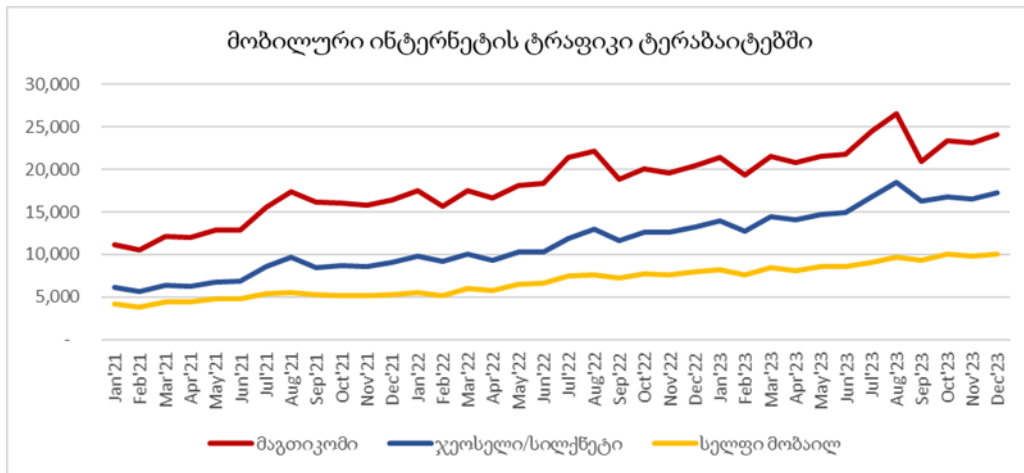
მონაცემები მობილური კავშირგაბმულობის ბაზარზე არსებული წილების შესახებ:

შემოსავლების წილი	2021	2022	2023	აბონენტების წილი	2021	2022	2023
მაგთიკომი	46.6%	49.3%	48.9%	მაგთიკომი	41.7%	41.8%	41.6%
ჯეოსელი/სილქნეტი	35.2%	34.4%	34.9%	ჯეოსელი/სილქნეტი	33.3%	33.4%	34.0%
სელფი მობაილი	18.1%	16.3%	16.1%	სელფი მობაილი	25.0%	24.8%	24.1%
სხვა	0.0%	0.0%	0.2%	სხვა	0.0%	0.1%	0.3%

¹ ყოფილი შპს „ვიონი საქართველო (ბილაინი)“

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

როგორც მსოფლიოში, ისე საქართველოში, ბოლო წლების განმავლობაში მობილური კავშირგაბმულობის ბიზნესში ერთ-ერთ ყველაზე მოთხოვნად სერვისს მობილური ინტერნეტი წარმოადგენს, რაც ძირითადად მობილური ინტერნეტის მომხმარებლების ზრდის, ტექნოლოგიების განვითარების და ახალ-ახალი ციფრული სერვისების დაწერგვით არის გამოწვეული. საქართველოში მობილური ინტერნეტის მოხმარების მზარდი ტენდენცია კარგად ჩანს ქვემოთ მოცემულ გრაფიკზე (2021-2023 წლებში მობილური ინტერნეტის მოხმარება ოპერატორების ჭრილში):

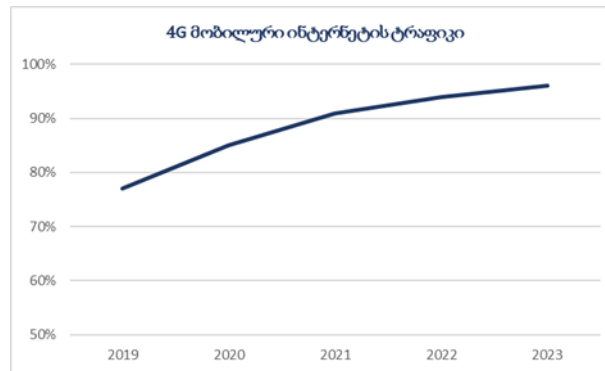
* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

2023 წელს მოხმარებული ინტერნეტ ტრაფიკი დაახლოებით 551 პეტაბაიტს, ხოლო წინა წელს 431 პეტაბაიტს შეადგენდა. ქვემოთ მოცემულ გრაფიკზე შეგიძლიათ იხილოთ 2023 წელს მოხმარებული მობილური ინტერნეტ ტრაფიკის განაწილება ოპერატორების ჭრილში.

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის „წლიური ანგარიშგება 2023“-დან.

აღსანიშნავია, რომ 2023 წელს, ისევე როგორც წინა პერიოდებში, ბაზარზე მობილური ინტერნეტის ტრაფიკის ზრდის უდიდესი ნაწილი 4G ინტერნეტ ტრაფიკის ხარჯზე მოხდა. 2023 წელს მობილურ ბაზარზე მთლიანი მობილური ინტერნეტ ტრაფიკის 96% (მაგთიკომის შემთხვევაში 95.8%) 4G ტექნოლოგიაზე მოდის:

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის „წლიური ანგარიშგება 2023“-დან.

როგორც ზემოთ ავღნიშნეთ, ონლაინ სერვისებსა და ციფრულ პლატფორმებზე მზარდი მოთხოვნის შესაბამისად, როგორც მობილური ინტერნეტის აბონენტების რაოდენობა, ასევე თითო აბონენტის მიერ ინტერნეტის მოხმარება მზარდი ტენდენციით ხასიათდება. 2023 წლის ბოლოსთვის, მობილური ინტერნეტ მომსახურებით 4.3 მლნ აბონენტი სარგებლობდა (2022 წელს 4.1 მლნ), ხოლო 2023 წელს მობილური ინტერნეტის საშუალო ყოველთვიური მოხმარება ერთ აბონენტზე 14 გბ შეადგენდა (2022 წელს - 11.9 გბ). წინა წლების მსგავსად, საშუალოდ ერთ აბონენტზე მობილური ინტერნეტის ყველაზე მეტ ტრაფიკს კვლავ მაგთიკომის აბონენტები აგენერირებენ:

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის „წლიური ანგარიშგება 2023“-დან.

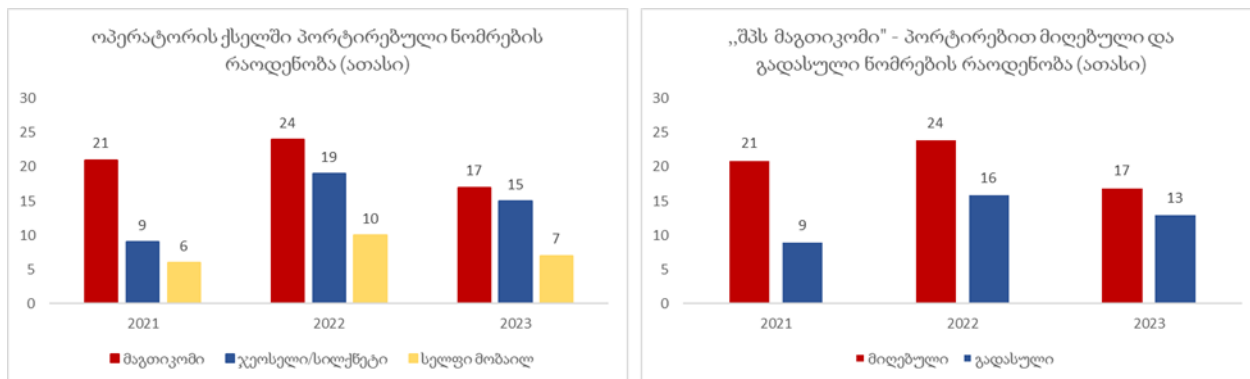
მსოფლიო ტენდენციის კვალდაკვალ, ტრადიციული ტექნოლოგიებით მიწოდებული ხმოვანი მომსახურების ტრაფიკი საქართველოშიც მცირდება, რის მიზეზიც ინტერნეტის მოხმარების ზრდაა, რაც აბონენტებს საშუალებას აძლევს ხმოვანი კომუნიკაცია ყოველგვარი დამატებითი საფასურის გარეშე განახორციელონ სხვადასხვა სოციალური ქსელის, ან შესაბამისი OTT (Over the Top) აპლიკაციების მეშვეობით (WhatsApp, Viber, Zoom, Teams და სხვა). 2023 წელს, გასულ წელთან შედარებით, ჯამური გამავალი ხმოვანი ტრაფიკი 8%-ით შემცირდა და 8.41 მლრდ წუთი შეადგინა. შემცირებულია MOU-ს მაჩვენებელიც. 2023 წლის საშუალო MOU-მ 118 წუთი შეადგინა. ეს ტენდენცია 2022 წლიდან დაიწყო და მოსალოდნელია, რომ ის შეუქცევადი იქნება.²

2013 წლიდან სახელმწიფო მობილური (ფიჭური სატელეფონო) მომსახურების შეძენას ახორციელებს კონსოლიდირებული ტენდერის საშუალებით. მაგთიკომი 2013 წლიდან 2023 ჩათვლით ყველა აღნიშნულ ტენდერში გახდა გამარჯვებული. მიუხედავად იმ ფაქტისა, რომ მაგთიკომი არ არის ერთადერთი გამარჯვებული კომპანია (ტენდერში ასევე გაიმარჯვეს კომპანია ჯეოსელმა/სილქნეტმა და სელფი მობაილმა), მაგთიკომი მობილურ (ფიჭურ სატელეფონო) მომსახურებას უწევს ყველა ძირითად/მნიშვნელოვან სამინისტროს და სახელმწიფო დაწესებულებას. აღსანიშნავია, რომ მაგთიკომი ასევე წლებია ლიდერობს ისეთი კორპორატიული კლიენტების მომსახურებაში, როგორიცაა საერთაშორისო ორგანიზაციები, საელჩოები, საფინანსო ინსტიტუტები და სხვა.

² ტექსტი აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის „წლიური ანგარიში 2023“-დან.

თავის მხრივ, სახელმწიფო დაწესებულებების არჩევანს განაპირობებს მაგთიკომის ხარისხიანი და მრავალფეროვანი სატელეკომუნიკაციო მომსახურებები და მათი სტაბილურად მიწოდების შესაძლებლობა საქართველოს ტერიტორიის თითქმის ყველა წერტილში.

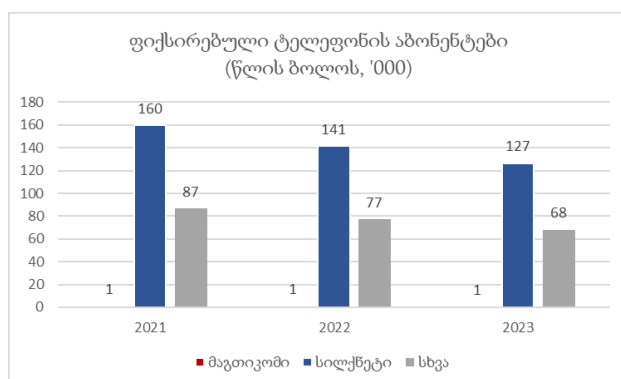
საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის დადგენილების თანახმად, 2010 წლიდან აბონენტს საშუალება აქვს პორტირებისას (მობილური ოპერატორის შეცვლისას) შეინარჩუნოს იგივე სააბონენტო ნომერი. 2023 წელს მობილური ოპერატორების ქსელში 39 ათასი ნომრის პორტირება განხორციელდა: მაგთიკომის ქსელში - 17 ათასი, ჯეოსელი/სილქნეტში - 15 ათასი და ვიონი საქართველოში - 7 ათასი ნომერი.

* მონაცემები პორტირებაზე აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის „წლიური ანგარიშგება 2023“-დან.

2.2 ფიქსირებული ტელეფონია

ფიქსირებული ტელეფონიის აბონენტების (შესაბამისად, შემოსავლებისა და ტრაფიკის) შემცირება როგორც მთელს მსოფლიოში, ასევე საქართველოში არსებული ტენდენციაა, რაც უმთავრესად მობილური კომუნიკაციებით ფიქსირებული ტელეფონის ჩანაცვლების შედეგია. საქართველოს ფიქსირებული ტელეფონის ბაზარზე აბონენტების რაოდენობა, 2022 წლის დეკემბრიდან 2023 წლის დეკემბრამდე 11.8%-ით შემცირდა, ხოლო შემოსავალი 5.5%-ით. კომპანია მაგთიკომი თავის აბონენტებს წლების განმავლობაში სთავაზობდა ფიქსირებულ ტელეფონიას უსადენო „მაგთიფიქსი“-ის და სადენიანი ფიქსირებული VOIP ტექნოლოგიით, ხოლო 2022 წლის ივლისიდან კომპანიამ შეწყვიტა „მაგთიფიქსის“ სახელით მომსახურების გაწევა.

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

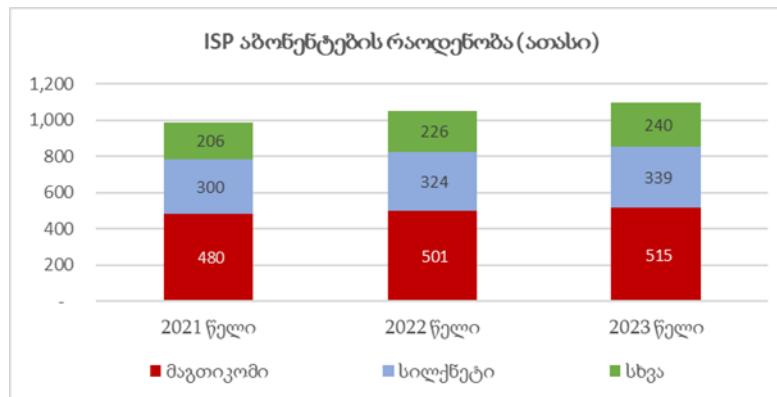
2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, ფიქსირებული ტელეფონიის (CDMA და PSTN) ბაზარზე აბონენტების რაოდენობით ბაზრის 64.7% ეკავა კომპანია სს სილქნეტს, შპს მაგთიკომს 0.4%.

2.3 ფართოზოლოვანი საკაბელო ქსელით ინტერნეტის მიწოდება (ISP)

საქართველოში ფიქსირებული ფართოზოლოვანი ინტერნეტ მომსახურების განვითარება კვლავ მზარდი ტენდენციით ხასიათდება და გამოირჩევა ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ტექნოლოგიის განვითარების მაჩვენებლით. 2023 წლის ბოლოს ფიქსირებული ფართოზოლოვანი ინტერნეტ მომსახურებით 1.1 მლნ აბონენტი სარგებლობდა, რაც წინა წლის მაჩვენებელზე 4.1%-ით მეტია (დეკემბერი 2023 vs დეკემბერი 2022). რაც შეეხება საცალო შემოსავლებს, 2022 წელთან შედარებით 16.8%-ით გაიზარდა და 392.2 მლნ. შეადგინა.

კომპანია მაგთიკომი 2016 წლის მესამე კვარტლიდან, შპს „კავკასუს ონლაინ“-ს (ISP და IPTV ბაზრის ერთ-ერთი წამყვანი მოთამაშე) საცალო ბიზნესის შესყიდვის მომენტიდან ოპერირებს ISP ბაზარზე და არსებული ქსელის მოდერნიზაციის და გაფართოების მიზნით ახორციელებს მოცულობით ინვესტიციებს. შედეგად, 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მაგთიკომი ინარჩუნებს ბაზრის ლიდერის პოზიციას როგორც აბონენტების, ისე შემოსავლების ჭრილში და შესაბამისად ბაზრის 47.1% და 46.7% უკავია.

აბონენტების წილი	2021 წელი	2022 წელი	2023 წელი
მაგთიკომი	48.7%	47.7%	47.1%
სილქნეტი	30.4%	30.8%	31.0%
სხვა	20.9%	21.5%	21.9%

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

2.4 მაუწყებლობის ტრანზიტი

მაგთიკომი 2023 წლამდე მომხმარებელს სთავაზობდა ორი ტიპის სატელევიზიო მომსახურებას: თანამგზავრულს და IPTV-ს.

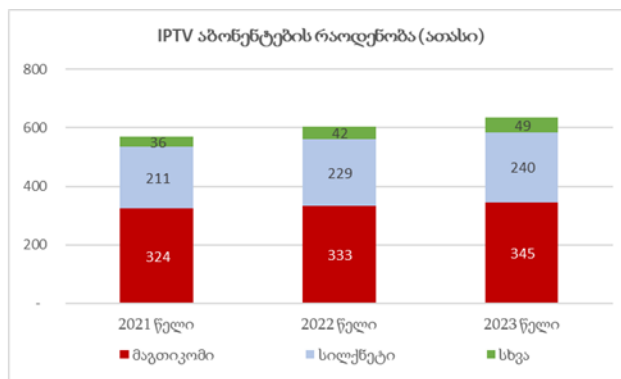
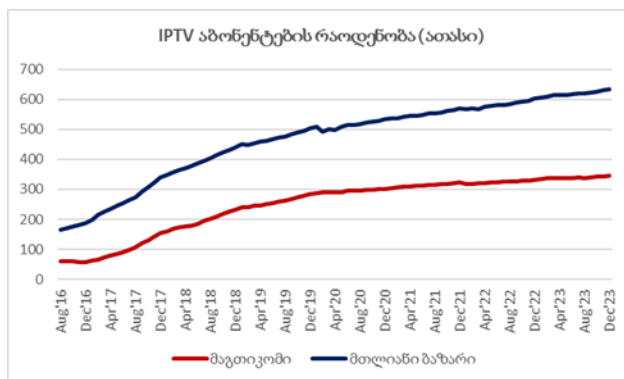
კომპანიამ თანამგზავრული ტელევიზია ბრენდ „მაგთისატი“-ს მეშვეობით აბონენტებს 2012 წლის დასაწყისიდან შესთავაზა, ხოლო მოგვიანებით, 2016 წლის 1 აგვისტოდან დაიწყო IP ტექნოლოგიაზე დაფუძნებული (IPTV) სატელევიზიო ტრანზიტული მაუწყებლობაც. იქიდან გამომდინარე, რომ ინტერნეტ ტელევიზიას უკეთესი შესაძლებლობები აქვს ვიდრე მაგთისატს (გადახვევის ფუნქცია, აპლიკაციებით სარგებლობა, სასურველი ენის არჩევა და სხვა), IPTV აბონენტების ზრდის პარალელურად, ბოლო წლების განმავლობაში სატელევიზიო ტელევიზიის აბონენტების რაოდენობა მუდმივად მცირდებოდა. შესაბამისად, მაგთიკომმა მიიღო გადაწყვეტილება 2022 წლის ბოლოდან შეეწყვიტა „მაგთისატის“ თანამგზავრული ტელევიზიის მომსახურების გაწევა.

რაც შეეხება ინტერნეტ ტელევიზიას, ISP და IPTV ქსელის გაფართოების პროექტის განხორციელების შედეგად მალევე დაიკავა აღნიშნული ბაზრის ლიდერის პოზიცია და 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მყარად ინარჩუნებს მას:

ბაზრის წილები ოპერატორების მიხედვით IPTV აბონენტები	2021 წელი	2022 წელი	2023 წელი
მაგთიკომი	56.7%	55.1%	54.4%
სილქნეტი	37.0%	38.0%	37.8%
სხვა	6.3%	6.9%	7.7%

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

აღნიშნული შედეგები მიღწეულ იქნა როგორც არსებული აბონენტების გადანაწილებით ბაზარზე არსებულ კომპანიებს შორის, ასევე მაგთიკომის მიერ მანამდე აუთვისებელ რეგიონებში შესვლით და შესაბამისად, ISP და IPTV ბაზრის საერთო მოცულობის ზრდით.

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

3. საკანონმდებლო და სხვა რეგულაციები

მაგთიკომს, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიაში გავლილი აქვს ავტორიზაცია ისეთ ძირითად მომსახურებებზე, როგორიცაა:

- ✓ მობილური საკომუნიკაციო მომსახურება,
- ✓ ფიქსირებული საკომუნიკაციო მომსახურება,
- ✓ საერთაშორისო სატელეფონო კავშირით მომსახურება,
- ✓ მობილური ინტერნეტ მომსახურება,
- ✓ ინტერნეტ მომსახურება,
- ✓ მაუწყებლობის ტრანზიტით მომსახურება,
- ✓ საკანალიზაციო არხების ფუნქციური რესურსებითა და სიმძლავრეებით უზრუნველყოფა და
- ✓ ჰოსტინგით მომსახურება.

კომპანია მაგთიკომს დაარსების დღიდან რადიოსიხშირული სპექტრით სარგებლობის ლიცენზიებში გადახდილი აქვს 324.9 მლნ ლარი. 2023 წელს მოქმედი ლიცენზიები იხილეთ ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

ლიცენზიის ნომერი	რადიოსიხშირული ზოლი	ლიცენზიის გაცემის/მოქმედების ვადის გაგრძელების თარიღი	ლიცენზიის მოქმედების ვადა
F15	901.8-915 946.8-960	01.02.2015	01.02.2030
F12	1935-1950 2125-2140	01.02.2015	01.02.2030
F16	1740.1-1770 1835.1-1865	01.02.2015	01.02.2030
F99	842-847 801-806	02.06.2016	02.06.2031

“მაგთიკომი” საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის შესაბამისი გადაწყვეტილებების საფუძველზე, მომსახურების ბაზრის სხვადასხვა სეგმენტზე, ცნობილია, როგორც მნიშვნელოვანი საბაზრო ძალაუფლების მქონე პირად და დაკისრებული აქვს სპეციფიკური ვალდებულებები შემდეგ სეგმენტებზე:

1. მოძრავი საკომუნიკაციო ქსელის ოპერატორის ძირითადი ქსელის საკომუნიკაციო ტერმინალურ ელემენტებთან დაშვებისა და ურთიერთჩართვის (სატელეფონო ზარების წამოწყების/დასრულების) საბითუმო ბაზრის სეგმენტზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება.

21.05.2010 N240/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2010-240-9.page>;
 18.11.2011 N657/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2011-657-9.page>;
 13.12.2013 N744/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2013-744-19.page>;
 09.10.2014 N572/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2014-572-19.page>;
 19.10.2017 N684/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2017-684-19.page>.

2. მობილური ქსელით საცალო ხმოვანი მომსახურებების ბაზრის შესაბამის სეგმენტზე - დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება.

30.04.2019 N267/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019-267-9.page>
 25.06.2020 Nგ-20-9/559 <https://www.comcom.ge/uploads/other/5/5872.pdf>
 01.07.2021 Nგ-21-19/405 <https://www.comcom.ge/uploads/other/8/8066.pdf>
შენიშვნა: 2024 წლის 25 ივლისის გადაწყვეტილება Nგ-24-9/331-ით ძალადაკარგულად გამოცხადდა აღნიშნული ვალდებულება.

3. ფიქსირებულ ლოკაციაზე ადგილობრივი და ცენტრალური საბითუმო დაშვების ბაზრის სეგმენტზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება.

08.08.2024 - <https://comcom.ge/uploads/other/14/14191.pdf>

4. ფიქსირებული ინტერნეტის მომსახურების საცალო ბაზრის სეგმენტზე - დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება.

30.04.2019 N266/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019-266-9.page>.

შენიშვნა: მიმდინარეობს ადმინისტრაციული წარმოება აღნიშნული გადაწყვეტილების ძალადაკარგულად ცნობაზე.

5. საკანალიზაციო არხებთან დაშვების საბითუმო სეგმენტზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება

06.11.2014 N620/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2014-620-9.page>;

28.07.2016 N525/22 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2016-525-22.page>;

26.10.2017 N695/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2017-695-19.page>;

22.02.2018 N121/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2018-121-19.page>;

06.12.2018 N672/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2018-672-9.page>.

6. მობილური ქსელით ინტერნეტ საცალო მომსახურებების მიწოდების ბაზრის შესაბამის სეგმენტზე - დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება.

30.04.2019 N268/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019-268-9.page>.

25.06.2020 Nგ-20-9/559 <https://www.comcom.ge/uploads/other/5/5872.pdf>

01.07.2021 Nგ-21-19/405 <https://www.comcom.ge/uploads/other/8/8066.pdf>

შენიშვნა: 2024 წლის 25 ივლისის გადაწყვეტილება Nგ-24-9/331-ით ძალადაკარგულად გამოცხადდა აღნიშნული ვალდებულება.

7. გამოყოფილი არხებით საბითუმო მომსახურების ბაზრის შესაბამისი სეგმენტებზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება.

06.12.2018 N671/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2018-671-9.page>.

8. მობილური ვირტუალური ქსელის ოპერატორის (MVNO) ქსელთან დაშვების უზრუნველყოფის ვალდებულება - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება - კომისიის 2023 წლის 29 ივნისის გადაწყვეტილებით, მნიშვნელოვანი საბაზრო ძალაუფლების მქონე ავტორიზებული პირი ვალდებულია გამოაქვეყნოს მობილური ვირტუალური ქსელის ოპერატორის (MVNO) საკუთარი ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების შეთავაზების წინადადება (მოწვევის ოფერტი), არაუგვიანეს 2024 წლის 30 ივნისისა.

31.12.2019 Nგ-20-9/156 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019--20-9-156.page>

18.06.2020 Nგ-20-19/518 - <https://comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2020--20-19-518.page>

24.09.2020 Nგ-20-19/775 - <https://comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2020--20-19-775.page>

18.11.2021 Nგ-21-19/622 - <https://comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2021--21-19-622.page>

29.12.2022 Nგ-22-19 / 596 - <https://comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2022--22-19-596.page>

29.06.2023 Nგ-23-19/306 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2023--23-19-306.page>

შენიშვნა: 2024 წლის 25 ივლისის გადაწყვეტილება Nგ-24-9/331-ით ძალადაკარგულად გამოცხადდა აღნიშნული ვალდებულება.

9. მობილური ქსელით არასტანდარტული სახის (ე.წ. Bulk) მოკლე ტექსტური შეტყობინებების მომსახურების საბითუმო ზაზრის შესაბამის სეგმენტზე - დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება.

30.03.2020 Nგ-20-9/385 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2020--20-9-385.page>

რაც შეეხება გადასახადებს, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად, ჯგუფში შემავალი ორივე კომპანია წარმოადგენს საქართველოს რეზიდენტ კომპანიას და საგადასახადო პოლიტიკა და სტრუქტურაც განისაზღვრება მოქმედი საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად. ჯგუფის წევრი კომპანიების საქმიანობებისთვის ძირითადად რელევანტურია შემდეგი გადასახადები:

1) დღგ (დამატებული ღირებულების გადასახადი) - კომპანიები ახორციელებენ 18%-ით დასაბეგრ ოპერაციებს, ჩათვლის უფლებით განთავისუფლებულ ოპერაციებს, ჩათვლის უფლების გარეშე განთავისუფლებულ ოპერაციებსა და ოპერაციებს, რომლებიც არ განიხილება დღგ-ით დასაბეგრად.

2) აქციზი:

- აქციზი - წუთი 0,15 ლ - საქართველოში მობილურ ქსელში საერთაშორისო ზარის დასრულების მომსახურებისთვის;
- აქციზი - წუთი 0,08 ლ - საქართველოში ფიქსირებულ ქსელში საერთაშორისო ზარის დასრულების მომსახურებისთვის;

3) მოგების გადასახადი - ძირითადი დაბეგვრის ობიექტი არის განაწილებული მოგება, ასევე კოდექსით გათვალისწინებული სხვა დაბეგვრის ობიექტები (მოგების გადასახადის ეგრეთ წოდებული „ესტონური მოდელი“ (მოქმედია 2017 წლის 1 იანვრიდან). მოგების გადასახადის განაკვეთია 15%;

4) საშემოსავლო გადასახადი - დაქირავებულ პირთათვის ხელფასის სახით ანაზღაურების გაცემისას, ასევე ცალკეულ შემთხვევებში ფიზიკური პირების მომსახურების ანაზღაურებისას კომპანიები აკავებენ საშემოსავლო გადასახადს 20% ოდენობით;

5) არარეზიდენტის შემოსავალი შესაძლებელია დაექვემდებაროს დაბეგვრას გადახდის წყაროსთან 15%-იანი, 10%-იანი და 5%-იანი განაკვეთით, ამასთან გაითვალისწინება ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ საერთაშორისო შეთანხმებებით განსაზღვრული საგადასახადო შეღავათები და მათი გამოყენების წესი.

6) ქონების გადასახადი - კომპანიების ბალანსზე ძირითად საშუალებად ან/და საინვესტიციო ქონებად აღრიცხულ აქტივებზე, დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებზე, დაუმთავრებელ მშენებლობაზე, აგრეთვე მათ მიერ ლიზინგით გაცემულ ქონებაზე კომპანიები იხდიან ქონების გადასახადს საშუალო წლიური საბალანსო ნარჩენი ღირებულებიდან არა უმეტეს 1% ოდენობით;

7) მიწაზე ქონების გადასახადი - კომპანიების საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე, მიწაზე ქონების გადასახადი გაიანგარიშება მიწის ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით ერთ კვადრატულ მეტრზე 0.24-ის ნამრავლით შესაბამის ტერიტორიულ კოეფიციენტზე.

8) რეგულირების საფასური - მაგთიკომის საქმიანობა ექვემდებარება რეგულირებას და ვალდებულია გადაიხადოს რეგულირების საფასური:

- ტელეკომუნიკაციისათვის - რეგულირებას დაქვემდებარებული მომსახურების ან საქონლის ღირებულების (დღგ-ის გარეშე) 0.75%;
- მაუწყებლის მიერ განხორციელებული და რეგულირებას დაქვემდებარებული მომსახურების ან საქონლის მიწოდების მთლიანი ღირებულების (დღგ-ის გარეშე) 0.5%.

9) საპენსიო გადასახადი - დაქირავებულ პირთათვის ხელფასის სახით ანაზღაურების გაცემისას, ასევე ცალკეულ შემთხვევებში ფიზიკური პირების მომსახურების ანაზღაურებისას კომპანია აკავებს საპენსიო გადასახადს 2%-ს და დამატებით 2%-ს კომპანია იხდის საპენსიო სქემის მონაწილეთა სასარგებლოდ, საპენსიო სააგენტოს ანგარიშზე.

აღსანიშნავია, რომ სსიპ „112“-ის ყოველთვიური საფასურის სრულ ადმინისტრირებას (მობილური და ფიქსირებული სატელეფონო მომსახურების აბონენტებისაგან 112 საფასურის დარიცხვას და ამოღებას) კომპანია ახორციელებს უსასყიდლოდ და საკუთარი ხარჯით.

4. ჯგუფში შემავალი კომპანიების სტრატეგია და მიზნები

მაგთიკომის, როგორც ბაზრის ლიდერის მიზანია, საზოგადოების ყოველი წევრისთვის უმაღლესი ხარისხის და თანამედროვე ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული კომპლექსური საკომუნიკაციო სერვისების უზრუნველყოფა და ქვეყნის მდგრადი განვითარების მხარდაჭერა.

თანამედროვე ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული კავშირგაბმულობა გულისხმობს აბონენტებისათვის ტექნოლოგიური ინოვაციების გამოყენებით, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მაღალი ხარისხის მომსახურებების შეთავაზებას. მაგთიკომმა, როგორც ლიდერმა ოპერატორმა საქართველოს სატელეკომუნიკაციო ბაზარზე, თავისი მომხმარებლებისათვის პირველმა დაწერა 4.5G ტექნოლოგია და შესთავაზა მათ მაღალი გარჩევადობის ხმოვანი საუბრის სერვისი (VoLTE), ასევე მან პირველმა გახადა ხელმისაწვდომი E-SIM-ი (კლასიკური SIM ბარათის ალტერნატივა).

ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარება მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ტექნოლოგიურ პროგრესსა და საზოგადოების განვითარებაზე.

საიმედო, მაღალსიჩქარიანი ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის უზრუნველყოფა დააჩქარებს ინოვაციების დაწერგვას, ეკონომიკურ ზრდასა და გაუმჯობესებას ყოველდღიურ ცხოვრებაში როგორც მოქალაქეებისთვის, ასევე ბიზნესებისთვის. ციფრული ტექნოლოგიების კიდევ უფრო ფართოდ გავრცელება და ეფექტური გამოყენება უზრუნველყოფს მოქალაქეების ცხოვრების უკეთეს ხარისხს, მათ შორის ახალ მედია შესაძლებლობებთან და მარტივი დაშვებით ელექტრონულ სერვისებთან წვდომას.

ისტორიულად, როგორც მობილური კავშირის ინდუსტრიის ლიდერი, მაგთიკომი მუდმივად მუშაობს, როგორც უსადენო კავშირგაბმულობის ქსელის მაღალი ხარისხის შენარჩუნებასა და განვითარებაზე, ასევე აბონენტების საჭიროებების გათვალისწინებით ინოვაციური სერვისების დაწერგვაზე.

კომპანია დიდი მოცულობის ინვესტიციებს ახორციელებს კავშირგაბმულობის ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაციისთვის/გაფართოებისთვის. ინტერნეტბაზარზე მაგთიკომის შესვლის მომენტისთვის, საქართველოში ქსელი სულ რამდენიმე ქალაქში და ისიც მხოლოდ უბან-უბან იყო წარმოდგენილი. მაგთიკომის ინტერნეტმომსახურებით

დღეისთვის უკვე 500-ზე მეტ ქალაქსა და სოფელში სარგებლობენ. კომპანიამ პარალელურად უზრუნველყო ქსელის მრავალჯერადი დაცვა და იგი უახლესი ტექნოლოგიებითა და აპარატურით აღჭურვა, რამაც მისი მდგრადობა, ტევადობა და გამტარუნარიანობა გაზარდა. მაგთიკომის ქსელი მთლიანად ოპტიკურ ტექნოლოგიაზეა დაფუძნებული, რაც ნებისმიერ სხვა ტექნოლოგიასთან შედარებით ინტერნეტთან წვდომის ყველაზე მაღალ სიჩქარეს უზრუნველყოფს.

კომპანია 2024 წელსაც გააგრძელებს მომხმარებლებზე ორიენტირებული ახალი პროდუქტებისა და მომსახურებების განვითარებას.

დელტაკომმის სტრატეგიული მიზანია, რეგიონში კავშირგაბმულობის არხებისა და ინტერნეტის საბითუმო რეალიზაციის უზრუნველსაყოფად, ეფექტური და დივერსიფიცირებული ქსელის განვითარება.

5. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	სრული წელი			
	2023	2022	ცვლილება	
			ლ	%
000 ლ				
შემოსავალი	699,453	630,498	68,955	11%
შემოსავალი სატელეფონო მომსახურებებიდან	384,855	343,381	41,474	12%
ფიქსირებული ფართოზოლოვანი მომსახურება (ISP/IPTV)	256,205	229,230	26,974	12%
შემოსავალი ურთიერთჩართვის მომსახურებიდან	25,316	25,022	294	1%
შემოსავალი სატელეკომუნიკაციო ტელევიზიიდან	-	4,977	(4,977)	-100%
შემოსავალი როუმინგის მომსახურებიდან	6,623	4,454	2,169	49%
შემოსავალი არხების იჯარიდან	5,455	5,457	(2)	0%
შემოსავალი ერთჯერადი მომსახურებებიდან	2,726	2,511	215	9%
შემოსავალი უკაბელო ინტერნეტის მიწოდებიდან	312	361	(49)	-13%
შემოსავალი კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაციიდან	36	144	(108)	-75%
სხვა შემოსავლები	17,924	14,961	2,964	20%
გაწეული მომსახურების თვითღირებულება*	(136,240)	(127,876)	(8,364)	7%
ურთიერთჩართვის ხარჯები	(16,926)	(17,642)	716	-4%
ხელფასის ხარჯი	(56,789)	(48,428)	(8,360)	17%
ინტერნეტ ტრაფიკის ხარჯები	(12,782)	(12,625)	(156)	1%
სატელეკომუნიკაციო ტელევიზიის ხარჯი	-	(829)	829	-100%
ინტერნეტ ტელევიზიის (IPTV) ხარჯები	(9,576)	(9,995)	419	-4%
საბაზო სადგურებზე ტექნიკური მომსახურების ხარჯი	(17,478)	(15,079)	(2,399)	16%
საბაზო სადგურის განთავსების საიჯარო ხარჯი	(559)	(916)	357	-39%
რეალიზებული კომპიუტერული ტექნიკის, SIM და Scratch ბარათების თვითღირებულება	(1,536)	(1,453)	(83)	6%
ტექნიკური მხარდაჭერა	(7,858)	(8,307)	449	-5%
რეგულირების საფასური	(4,959)	(4,449)	(510)	11%
როუმინგის ხარჯი	(2,643)	(2,889)	247	-9%
სხვა გაყიდვების თვითღირებულება	(4,849)	(4,940)	91	-2%
პორტაბელურობის ხარჯი	(285)	(322)	37	-11%
საოპერაციო მოგება	563,213	502,622	60,591	12%
ცვეთა და ამორტიზაცია**	(122,971)	(121,590)	(1,382)	1%
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ;	763	543	220	41%
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	(600)	(145)	(455)	313%
გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციულ	(31,614)	(29,926)	(1,688)	6%
სხვა წმინდა შემოსავალი/(ხარჯები)	(1,616)	(1,089)	(528)	48%
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები	407,176	350,416	56,760	16%
ფინანსური შემოსავალი	37,827	23,118	14,709	64%
ფინანსური ხარჯი	(31,543)	(36,377)	4,834	-13%
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯები)	6,284	(13,260)	19,543	N/A
მოგება დაბეგვრამდე	413,460	337,157	76,303	23%
მოგების გადასახადის ხარჯი	(51,825)	(29,741)	(22,084)	74%
წმინდა მოგება	361,635	307,415	54,219	18%

* გაყიდვების თვითღირებულება არ მოიცავს ცვეთისა და ამორტიზაციის, კომერციულ და ადმინისტრაციულ ხარჯებს;

** მოიცავს ფასს 16-ის მიზნებისათვის აღიარებული აქტივების ცვეთასაც გამოყენების უფლებით.

კომპანია შემოსავალს ძირითადად იღებს შემდეგი სატელეკომუნიკაციო მომსახურებების გაწევით:

- ხმოვანი ზარი;
- მობილური ინტერნეტი;
- მოკლე ტექსტური შეტყობინება;

- როუმინგი;
- ურთიერთჩართვის მომსახურება;
- ქსელში ჩართვის ღირებულება;
- არხების იჯარა;
- ფიქსირებული ინტერნეტი (ISP);
- ინტერნეტ ტელევიზია (IPTV);
- კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაცია;
- ოპტიკურ-ბოჭკოვან მაგისტრალში გაუნათებელი ღერების ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით (IRU) გადაცემა და ტექნიკური მხარდაჭერა;
- და სხვა.

კომპანია მაგთიკომის 2023 წლის კონსოლიდირებული შემოსავლები 2022 წელთან შედარებით 11%-ით გაიზარდა და ₾699.5 მლნ შეადგინა. ზრდა ძირითადად განპირობებულია მობილური ინტერნეტის და ფიქსირებული ფართოზოლოვანი (ISP/IPTV) ბიზნესების მომსახურებების მოხმარების ზრდით.

სატელეფონო მომსახურებებში მოიაზრება როგორც მობილური, ასევე ფიქსირებული უსადენო სატელეფონო მომსახურებები. ფიქსირებული ტელეფონის მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლები წლიდან წლამდე მცირდება, რაც უმთავრესად მობილური კომუნიკაციებით ფიქსირებული ტელეფონის ჩანაცვლების შედეგია.

2023 წლის მობილური შემოსავლების ზრდის მთავარ მიზეზს კი მობილური ინტერნეტის მომხმარებელი აბონენტების და ასევე, თითო ინტერნეტ მომხმარებლის მიერ საშუალო მოხმარების ზრდა წარმოადგენს. როგორც ზემოთ ავლენიშნეთ, ეს ტენდენცია არა მხოლოდ საქართველოში, არამედ მსოფლიო მასშტაბით ფიქსირდება, რაც ძირითადად გამოწვეულია ონლაინ მომსახურებების და ციფრული პლატფორმების პოპულარიზაციით.

2022 წელთან შედარებით 2023 წელს ISP/IPTV ბიზნესიდან მიღებული შემოსავალი 12%-ით გაიზარდა. ზრდის მიზეზია, როგორც აბონენტების რაოდენობის ზრდა, ასევე შეთავაზებული პაკეტების ცვლილება 2022 წლის მეორე ნახევარიდან.

IPTV მომსახურების ხელმისაწვდომობის ზრდასთან ერთად, სატელიტური ტელევიზიის ბაზარმა დროთა განმავლობაში დაკარგა აქტუალობა. წლიდან წლამდე შეინიშნებოდა აბონენტების და შესაბამისად შემოსავლების მუდმივად კლებადი ტენდენცია. თანამგზავრული მაუწყებლობის ტრანზიტის უზრუნველყოფის მიზნით კომპანიას იჯარით ჰქონდა აღებული სატელიტური თანამგზავრის 4 ტრანსპონდერი³, საიდანაც სამის იჯარის ვადა ამოიწურა 2021 წლის ბოლოს, ხოლო მე-4 ტრანსპონდერის 2022 წელს, კომპანია მაგთიკომმა აღარ მოახდინა იჯარის ვადის გაგრძელება და შეწყვიტა „მაგთისატის“ ბრენდით ოპერირება. შესაბამისად, 2023 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღნიშნული სერვისის შესაბამისი შემოსავლები და ხარჯები აღარ ფიგურირებს.

აქვე აღსანიშნავია, რომ კომპანია მუდმივად მუშაობს ხარჯების ოპტიმიზაციის მიმართულებით. იქიდან გამომდინარე, რომ მაგთიკომის შემოსავლების ძირითადი ნაწილი ლარშია დენომინირებული, ხოლო ხარჯების მხარეს მეტი წილი უჭირავს სავალუტო თანხებს, 2023 წელს ლარის გამყარებამ უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში, დადებითი გავლენა იქონია კომპანიის ფინანსურ მაჩვენებლებზე.

³ IFRS 16 სტანდარტის მიხედვით, 2019 წლიდან აღნიშნული ხარჯის კაპიტალიზირება ხდება, შესაბამისად ზემოთ მოცემულ ცხრილში არ იღებს მონაწილეობას.

უნდა აღინიშნოს, რომ კავშირგაბმულობის სფეროში ტექნოლოგიების მუდმივი განვითარება მნიშვნელოვანი ინვესტიციების განხორციელებას მოითხოვს. კომპანია მაგთიკომმა ამ მიზნით 2022 და 2023 წლებში 117.6 მლნ და 144.4 მლნ ინვესტიციები განახორციელა, რომლის ძირითადი ნაწილს მობილური და ფიქსირებული ინტერნეტის ინფრასტრუქტურის გაფართოება/ოპტიმიზაცია წარმოადგენდა.

საბალანსო უწყისი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები	1,118,074	1,000,682
ძირითადი საშუალებები	512,361	481,474
არამატერიალური აქტივები და გუდვილი	216,964	224,713
აქტივის გამოყენების უფლება	25,068	27,492
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	20,491	23,805
მიმდინარე აქტივები	343,190	243,198
კაპიტალი და ვალდებულებები	1,118,074	1,000,682
კაპიტალი	953,386	884,443
გრძელვადიანი ვალდებულებები	37,660	41,608
მიმდინარე ვალდებულებები	127,027	74,631

ფულადი სახსრების მოძრაობა	2023 წელი	2022 წელი
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან	503,831	442,052
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(101,136)	(110,094)
(ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები)/წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობებიდან	(296,935)	(216,483)
წმინდა მატება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	105,760	115,475
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	212,426	112,707
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	(3,403)	(15,756)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	314,783	212,426

კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ მაგთიკომის 2023 წლის აუდირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

6. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ძირითადი რისკები

ტელეკომუნიკაციის ბაზრის და სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფში შემავალი კომპანიებისათვის რელევანტურია შემდეგი სახის რისკები:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- სავალუტო რისკი.

ზემოთ ჩამოთვლილი რისკების მართვა კომპანიას შეუძლია სხვადასხვა ინსტრუმენტების საშუალებით.

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ კომპანიის კონტრაგენტებმა ვერ შეძლონ დავალიანების დაფარვა და იგი შეიძლება წარმოიშვას კონტრაგენტების მხრიდან არსებული

სავაჭრო მოთხოვნებიდან, ძირითადად აბონენტებისაგან, ურთიერთჩართვის და როუმინგის ოპერატორებისაგან და სხვა საბითუმო მომსახურების მომხმარებლებისაგან.

კლიენტთა საკრედიტო რისკის მონიტორინგის პროცესში, კლიენტები ჯგუფდებიან მათი საკრედიტო მახასიათებლების შესაბამისად, კერძოდ საკრედიტო რისკის მინიმიზაციის მიზნით, ფიზიკური პირებისგან ხდება ავანსების მოთხოვნა, ანუ სერვისის საფასურის წინასწარ მიღება. სხვა სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, გათვალისწინებულია კონტრაგენტების გეოგრაფიული ადგილმდებარეობა, ინდუსტრია, ვადიანობის პროფილი და წარსული ფინანსური გამოცდილება.

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც კომპანიას ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება.

ლიკვიდურობის რისკი იმართება მკაცრი მენეჯმენტის გამოყენებით, რაც გამოიხატება ფულადი სახსრების მოძრაობის ყოველდღიურ რეჟიმში მონიტორინგით, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მოსალოდნელი ფინანსური ვალდებულებების დროული დაფარვა. წარსული გამოცდილება გვაჩვენებს, რომ მაგთიკომის შემთხვევაში მოცემული რისკის ალბათობა არის მინიმალური და მისი შესაძლო ფინანსური გავლენა უმნიშვნელოა.

სავალუტო რისკი - გამომდინარე იქიდან, რომ სატელეკომუნიკაციო ქსელის მშენებლობისა და მოდერნიზაციისთვის საჭირო ძირითადი მოწყობილობების წარმოება საქართველოში არ ხდება, ტელეკომუნიკაციის ოპერატორებს უწევთ აპარატურის, პროგრამული უზრუნველყოფის და შესაბამისი ტექნიკური მხარდაჭერის იმპორტი. შედეგად, კომპანიას ვალდებულებები წარმოეშობა უცხოურ ვალუტაში (ძირითადად ევროსა და ამერიკულ დოლარში) და დგება სავალუტო რისკის წინაშე. რისკის დაზღვევის მიზნით, მენეჯმენტი ბიუჯეტირების პროცესში, მაქსიმალურად ითვალისწინებს ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსის განვითარების პესიმისტურ სცენარს და პერიოდულად ახდენს თავისუფალი ფულადი სახსრების კონვერტირებას უცხოურ ვალუტაში.

აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია კომპანიის 2023 წლის აუდირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

7. კომპანიის აბონენტთა მომსახურებისა და რეალიზაციის პუნქტები

როგორც დასაწყისში აღვნიშნეთ, კომპანია მაგთიკომს ბაზარზე ყველაზე ფართო აბონენტთა მომსახურების ქსელი აქვს:

- 50 ოფისი;
- 2 აეროპორტის მომსახურების წერტილი
- 88 საზოგადოებრივი ცენტრი.

მაგთიკომის აბონენტთა მომსახურებისა და რეალიზაციის ყველა პუნქტი არის თანამედროვე ინფრასტრუქტურითა და უახლესი ტექნიკით აღჭურვილი, სადაც დასაქმებულები არიან საგანგებოდ შერჩეული და გადამზადებული კადრები. ისინი ახდენენ როგორც არსებული, ასევე პოტენციური აბონენტების კვალიფიციურ მომსახურებას. აღნიშნულ პუნქტებში შესაძლებელია კომპანიის ყველა ბიზნესმომართულებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი მომსახურების მიღება.

თბილისის 4 და რეგიონის 37-ვე ოფისში ხორციელდება მაგთიკომის ფართო სადილერო ქსელის მომსახურება.

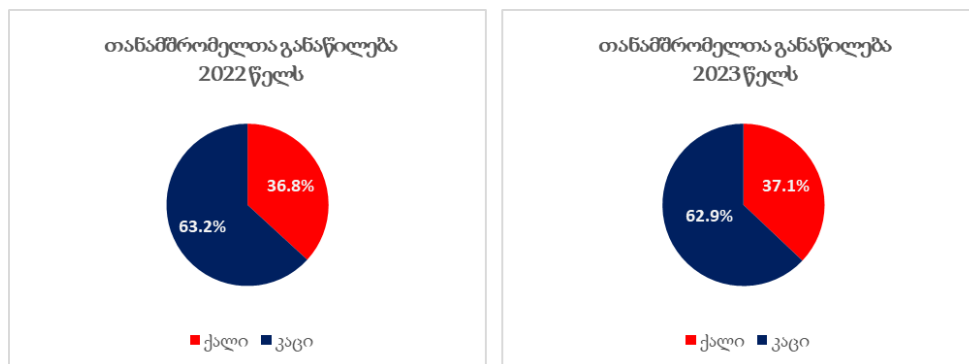
დისტანციური სერვისების არსებობა და მათზე გამარტივებული წვდომა ბოლო პერიოდში განსაკუთრებით აქტუალური გახდა. ცხოვრების აჩქარებულმა რიტმმა კიდევ უფრო დიდი მოთხოვნა გააჩინა დისტანციურ სერვისებზე. ტელესაკომუნიკაციო დარგში მაგთიკომი პირველი იყო, რომელმაც მომხმარებლებს მობილური აპლიკაციის სახით დისტანციური სერვისის შესთავაზა, მას შემდეგ კომპანია მუდმივად ავითარებს ამ მიმართულებას და დროის გამოწვევების საპასუხოდ, ახალ ფუნქციებს და სერვისებს უმატებს მას.

მობილური აპლიკაცია MyMagti მაგთის ოფისის ფუნქციას ასრულებს, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელია ბალანსის შემოწმება, ანგარიშის შევსება, ბარათით გადახდა, სასურველი პაკეტების/სერვისების შეძენა და ავტომატურად განახლება, კოქტილის არჩევა ან შექმნა, TV არხების დამატება, ინტერნეტსიჩქარის გაზრდა, WiFi პაროლის შეცვლა. ამ ყველაფერს კი ონლაინ შეკვეთის სერვისიც დაემატა.

8. მაგთიკომის და დელტაკომის თანამშრომლები

მაგთიკომი საქართველოში ერთ-ერთი მსხვილი დამსაქმებელია. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მაგთიკომსა და დელტაკომში ჯამურად დასაქმებული იყო 1,935 ადამიანი.

ჯგუფში შემუშავებულია ინსტრუქციები და პროცედურები, რომლებიც ემსახურება კომპანიის საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკების აღმოფხვრას, შემცირებასა და კონტროლს, რათა თავიდან აცილებულ იქნეს საწარმოო ტრავმები, უბედური შემთხვევები და გარემოზე მავნე ზემოქმედება. აღნიშნული ინსტრუქციების და პროცედურების დაცვა ევალება კომპანიის ყველა თანამშრომელს.

9. დოკუმენტში გამოყენებულ ტერმინთა განმარტებები

- **ISP (Internet service provider)** - კომპანია, რომელიც მომხმარებლებს უზრუნველყოფს ინტერნეტკავშირითა და მასთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურებით;
- **IPTV (Internet protocol television)** - სისტემა, რომელშიც ციფრული სატელევიზიო სიგნალის გადაცემა ხდება ინტერნეტპროტოკოლის მეშვეობით და ქსელური ინფრასტრუქტურის გამოყენებით;
- **LTE (Long term evolution)** - მეოთხე თაობის რადიოქსელი (4G), რომელიც უზრუნველყოფს მონაცემთა გადაცემას 100 მეგაბაიტამდე წამში სიჩქარით;
- **VoLTE (Voice over long-term evolution)** - LTE ქსელში მაღალი გარჩევადობის სატელეფონო ხმოვანი ზარი;

- **VOIP (Voice over Internet Protocol)** - ხმოვანი ზარის გადაცემა ინტერნეტ კავშირის საშუალებით;
- **CDMA (Code division multiple access)** - მობილური ქსელებისთვის შემუშავებული სტანდარტი. ცნობილია ფართოსპექტრულის სახელწოდებითაც. ყველა ტიპის ტრაფიკის გადასაცემად იყენებს ერთ ფართო სიხშირულ სპექტრს;
- **ARPU (Average revenue per user)** - ოპერატორის მიერ თითოეული აბონენტისაგან მიღებული საშუალო შემოსავალი;
- **E-SIM (Embedded SIM)** - სპეციალური მიკროჩიპი, რომელიც ჩაშენებულია მოწყობილობაში და კლასიკური SIM ბარათის ფუნქციას ასრულებს.
- **MVNO** - მობილური ვირტუალური ქსელის ოპერატორი.

ნათია კახიძე
გენერალური დირექტორის პირველი
მოადგილე

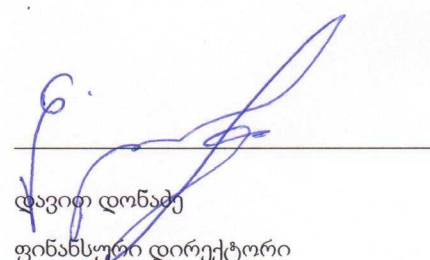
დავით დონაძე
ფინანსური დირექტორი

- **VOIP (Voice over Internet Protocol)** - ხმოვანი ზარის გადაცემა ინტერნეტ კავშირის საშუალებით;
- **CDMA (Code division multiple access)** - მობილური ქსელებისთვის შემუშავებული სტანდარტი. ცნობილია ფართოსპექტრულის სახელწოდებითაც. ყველა ტიპის ტრაფიკის გადასაცემად იყენებს ერთ ფართო სიხშირულ სპექტრს;
- **ARPU (Average revenue per user)** - ოპერატორის მიერ თითოეული აბონენტისაგან მიღებული საშუალო შემოსავალი;
- **E-SIM (Embedded SIM)** - სპეციალური მიკროჩიპი, რომელიც ჩაშენებულია მოწყობილობაში და კლასიკური SIM ბარათის ფუნქციას ასრულებს.
- **MVNO** - მობილური ვირტუალური ქსელის ოპერატორი.

ნათია კახიძე
გენერალური დირექტორის პირველი
მოადგილე

დავით დონაძე
ფინანსური დირექტორი